



**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
TOMASZ CHRÓSTNY**

Warszawa, 19 lipca 2023 r.

DZP.93.57.2020.MG

Decyzja Nr DZP - 36/2023

- I. Na podstawie art. 13v ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych¹ w zw. z art. 3 ust. 6 ustawy z dnia 4 listopada 2022 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych oraz ustawy o finansach publicznych², po przeprowadzeniu wszczętego z urzędu postępowania administracyjnego w sprawie nadmiernego opóźniania się ze spełnianiem świadczeń pieniężnych przez „Hanplast” spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Bydgoszczy³ obejmującego okres czerwiec, lipiec, sierpień 2020 r., tj. trzy kolejne miesiące, przypadające w okresie 2 lat przed dniem wszczęcia postępowania,

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów

1. stwierdza nadmierne opóźnianie się ze spełnianiem świadczeń pieniężnych w okresie czerwiec, lipiec, sierpień 2020 r. przez „Hanplast” sp. z o.o., to jest działanie naruszające zakaz, o którym mowa w art. 13 b ust. 1 i ust. 2 Ustawy w zw. z art. 3 ust. 6 ustawy zmieniającej;
2. nakłada na „Hanplast” sp. z o.o. administracyjną karę pieniężną w wysokości **1 213 852,39 złotych** (słownie: milion dwieście trzynaście tysięcy osiemset pięćdziesiąt dwa zł 39/100) płaćną do budżetu państwa.

¹ Ustawa z dnia 8 marca 2013 r. o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych (Dz. U. z 2023 r., poz. 711 i 852), dalej: „Ustawa”. Art. 13v ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych w brzmieniu wynikającym z art. 3 ust. 6 ustawy z dnia 4 listopada 2022 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych oraz ustawy o finansach publicznych (Dz. U. poz. 2414), tj. w brzmieniu obowiązującym do dnia 8 grudnia 2022 r.

² Ustawa z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2021 r. poz. 275), dalej: „ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów”.

³ Dalej także: „Strona postępowania” lub „Strona”

- II. Na podstawie art. 77 ust. 1 w związku z art. 80 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów⁴ w związku z art. 13h Ustawy w zw. z art. 3 ust. 6 ustawy zmieniającej oraz art. 263 § 1 i art. 264 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego⁵ w związku z art. 13q Ustawy

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów

1. obciąża „Hanplast” sp. z o.o. kosztami niniejszego postępowania w wysokości **476,00 złotych** (słownie: czterysta siedemdziesiąt sześć złotych),
2. zobowiązuje „Hanplast” sp. z o.o. do zwrotu Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów kosztów postępowania w terminie 14 dni od dnia, w którym rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów stanie się ostateczne.

⁴ Ustawa z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2021 r. poz. 275), dalej: „ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów”.

⁵ Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 775), dalej: „Kodeks postępowania administracyjnego” lub „kpa”.

Spis treści

I. Przebieg postępowania	4
II. Interes publiczny	16
III. Przestanki stosowania Ustawy	18
IV. Strona postępowania.....	19
V. Ustalenia faktyczne i prawne - naruszenie zakazu przez Stronę	21
1. Wyłączenia podmiotowe i przedmiotowe	21
2. Założenia w oparciu, o które ustalono nadmierne opóźnianie się ze spełnieniem świadczeń pieniężnych	24
3. Terminy zapłaty świadczeń pieniężnych	25
4. Weryfikacja materiału dowodowego	28
5. Świadczenia pieniężne niespełnione lub spełnione po terminie przez Stronę postępowania w okresie czerwiec, lipiec, sierpień 2020 r.	37
6. Ustalenia dotyczące zakwestionowanych świadczeń pieniężnych	38
7. Stanowisko „Hanplast” sp. z o.o.	45
8. Suma wartości świadczeń pieniężnych niespełnionych oraz spełnionych po terminie przez Stronę postępowania w okresie objętym postępowaniem tj. czerwiec, lipiec, sierpień 2020 r.....	47
VI. Kara i przestanki odstąpienia od jej wymierzenia.	50
1. Przestanka do odstąpienia od wymierzenia kary na podstawie art. 13v ust. 6 Ustawy.....	50
2. Przestanka do odstąpienia od wymierzenia kary na podstawie art. 13v ust. 7 Ustawy.....	51
3. Przestanka do odstąpienia od wymierzenia kary na podstawie art. 13v ust. 8 Ustawy.....	58
VII. Wymierzenie administracyjnej kary pieniężnej.....	61
Nr rachunku bankowego do właściwego do zapłaty administracyjnej kary nej.	63
VIII. Obniżenie wysokości kary	63
1. Na mocy ustawy (art. 13v ust.3 pkt 1 Ustawy)	63
2. Na wniosek Strony.	63
IX. Koszty postępowania.....	64
Nr rachunku bankowego do właściwego do zapłaty kosztów postępowania.	65
POUCZENIE.....	65
Wykaz załączników do decyzji.....	66

UZASADNIENIE

I. Przebieg postępowania

- (1) Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów⁶, działając w oparciu o treść art. 13c ust. 3 Ustawy, na podstawie danych przekazanych przez Szefa Krajowej Administracji Skarbowej, przeprowadził analizę prawdopodobieństwa nadmiernego opóźniania się ze spełnianiem świadczeń pieniężnych przez „Hanplast” sp. z o.o. z siedzibą w Bydgoszczy.
- (2) Przeprowadzona przez Prezesa UOKiK analiza prawdopodobieństwa wystąpienia opóźnień dała podstawę do przyjęcia, że szacowana wartość świadczeń pieniężnych niespełnionych oraz spełnionych po terminie przez Stronę postępowania, w okresie czerwiec, lipiec, sierpień 2020 r., może wyczerpywać przesłanki nadmiernego opóźniania się ze spełnianiem świadczeń pieniężnych.
- (3) Działając w oparciu o treść art. 13c ust. 2 i art. 13e ust. 2 w związku z art. 13b Ustawy, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w dniu 22 października 2020 r. wszczął postępowanie w sprawie nadmiernego opóźniania się ze spełnianiem świadczeń pieniężnych przez „Hanplast” sp. z o.o. obejmujące okres czerwiec, lipiec, sierpień 2020 roku, tj. trzy kolejne miesiące, przypadające w okresie 2 lat przed dniem wszczęcia postępowania.
- (4) W dniu 27 października 2020 r. Prezes Urzędu, działając na podstawie art. 13f ust. 1 i ust. 2 oraz art. 13g Ustawy, w celu pozyskania materiału dowodowego niezbędnego do ustalenia stanu faktycznego, wezwał Stronę postępowania do przekazania dokumentów i informacji dotyczących działalności Strony postępowania, w szczególności w zakresie dokonywanych transakcji handlowych i rozliczeń z kontrahentami, tj.:
 - oświadczenia o posiadanym statusie (mikro, mały, średni lub duży przedsiębiorca), w rozumieniu załącznika I do rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i art. 108 Traktatu⁷, wskazującego zasady ustalania statusu - mikroprzedsiębiorcy, małego przedsiębiorcy, średniego przedsiębiorcy i dużego przedsiębiorcy;
 - dokumentacji sporządzonej w języku polskim opisującej przyjęte zasady (politykę) rachunkowości, stosownie do treści art. 10 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości⁸;

⁶ dalej także: „Prezes Urzędu” lub „Prezes UOKiK”

⁷ Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu z dnia 17 czerwca 2014 r. (Dz. Urz. UE. L Nr 187, str. 1, z późn. zm.).

⁸ Dz. U. z 2023 r. poz. 120 i 295.

- informacji o zestawieniu kont, stosownie do treści art. 15 ustawy o rachunkowości, a także zestawieniu kont pomocniczych w zakresie rozrachunków z kontrahentami stosownie do treści art. 16 ustawy o rachunkowości;
- informacji dotyczących dokonywanych transakcji handlowych w formie uzupełnionej tabeli stanowiącej załącznik nr 1 do wezwania (Tabela nr 1), według kryteriów opisanych w treści wezwania;
- aktualnej wersji plików JPK_VAT, w części dotyczącej ewidencji zakupów VAT, o których mowa w treści art. 193a ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa⁹ do dnia wypełnienia tabeli w strukturze logicznej, o której mowa w art. 193a § 2 Ordynacji podatkowej;
- plików JPK_WB, dotyczących każdego z rachunków bankowych stosowanych do rozliczeń z kontrahentami z tytułu odpłatnej dostawy towarów lub odpłatnego świadczenia usług za okres od 1 stycznia 2020 r. do 31 sierpnia 2020 r., w zakresie obciążeń i uznań rachunków bankowych, w strukturze logicznej o której mowa w art. 193a § 2 Ordynacji podatkowej w formie wskazanej w wezwaniu;
- w przypadku korzystania przez Stronę postępowania z usług faktoringu, wskazania rodzajów faktoringu, którymi Strona postępowania posługuje się z jednoczesnym opisaniem mechanizmu w jaki sposób następuje rozliczenie świadczeń pieniężnych za pomocą tej metody rozrachunku;
- jeżeli Strona postępowania spełniała świadczenia pieniężne przez potrącenie wzajemnych wierzytelności, opisanie mechanizmu dokonywanych potrąceń i wskazania które transakcje skompensowane zostały na zasadach ustawowych (zgodnie z art. 498. i nast. ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. r. Kodeks cywilny¹⁰), a które na zasadach umownych;
- przekazania informacji, co do okoliczności opisanych w treści art. 13v ust. 6, ust. 7 lub ust. 8 Ustawy, w których Prezes UOKiK odstępuje od wymierzenia administracyjnej kary pieniężnej po spełnieniu warunków ustawowych. Strona postępowania została zobowiązana do złożenia w tym zakresie oświadczenia oraz zwięzłego przedstawienia stanu faktycznego, dotyczącego tych okoliczności.

(5) Pismem z dnia 2 grudnia 2020 r. (doręczonym do tut. Urzędu w dniu 7 grudnia 2020 r.) Strona postępowania udzieliła odpowiedzi na wezwanie Prezesa UOKiK z dnia 27 października 2020 r., w załączniku przekazała politykę rachunkowości wraz z załącznikami, plan kont, wypełnioną Tabelę nr 1 w formacie .excel oraz pliki JPK_VAT i JPK_WB.

⁹ Dz. U. z 2022 r., poz. 2651 i 2707 oraz z 2023 r. poz. 180, 326, 511, 556, 614 i 1059.

¹⁰ Dz. U. z 2022 r. poz. 1360 , 2337 i 2339 oraz z 2023 r. poz. 326; dalej: „kc”.

Strona w toku postępowania oświadczyła, iż:

- jest dużym przedsiębiorcą w rozumieniu załącznika nr 1 do Rozporządzenia Komisji (UE) Nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu;
- ewidencja zdarzeń gospodarczych w „Hanplast” sp. z o.o. następuje w programie informatycznym SAP zgodnie z przepisami ustawy o rachunkowości, a podstawą księgowania w księdze głównej oraz zapisów na koncie analitycznym są dowody księgowe;
- w 2020 roku nie korzystała z usług faktoringu, natomiast spełniła część świadczeń pieniężnych w drodze potrącenia (kompensaty).

Strona poinformowała również, że w okresie od stycznia do sierpnia 2020 r. „[informacja

[illegible]

[illegible]

- (6) Pismem z dnia 19 marca 2021 r. (doręczonym do tut. Urzędu w dniu 24 marca 2021 r.) w nawiązaniu do wezwania z dnia 21 stycznia 2021 r. „Hanplast” sp. z o.o. przekazała poprawioną tabelę nr 1 oraz wskazała konta, których JPK_WB nie zostały przekazane. Strona wskazała, że przekazała jedynie pliki z kont, na których w okresie od 1 stycznia 2020 r. do 31 sierpnia 2020 r. występowały zarówno obciążenia jak i uznania rachunku, nie zostały natomiast przekazane rachunki, na którym występowały jedynie operacje uznania, rachunek na którym dokonywane były transakcje [informacja chroniona].
- (7) Pismem z dnia 2 listopada 2021 r. (doręczonym do tut. Urzędu w dniu 9 listopada 2021 r.) Strona postępowania oświadczyła, że suma wartości świadczeń pieniężnych nieotrzymanych lub otrzymanych przez Stronę po terminie w okresie objętym postępowaniem wyniosła [informacja chroniona] Strona przedłożyła również wypełnioną tabelę potrąceń oraz wskazała [informacja chroniona XX
XX
XX
XX].
- (8) Następnie w dniach 20 grudnia 2021 r. oraz 18 marca 2022 r. Prezes Urzędu postanowieniem przedłużył termin załatwienia sprawy nadmiernego opóźnienia się ze spełnieniem świadczeń

pieniężnych przez „Hanplast” sp. z o.o. analogicznie do dnia 22 marca 2022 r. oraz 22 czerwca 2022 r.

- [illegible]

[illegible]

(16) Niżej wymienieni kontrahenci Strony złożyli oświadczenia, że posiadają jeden ze statusów: mikro, mały lub średni przedsiębiorca: [informacja chroniona]

- [illegible]

- [informacja chroniona]
- [informacja chroniona]
- [informacja chroniona]
- [informacja chroniona]
- [informacja chroniona]
- [informacja chroniona]

(17) Z kolei niżej wymienieni kontrahenci złożyli oświadczenie, że posiadają status dużego przedsiębiorcy: [informacja chroniona]

- [informacja chroniona]
- [informacja chroniona]

(18) Pismem z dnia 11 stycznia 2023 r. Prezes UOKiK wezwał Stronę postępowania do:

1. Przekazania dokumentów potwierdzających spełnienie świadczeń pieniężnych wskazanych w załączniku nr 1 do wezwania, wskazując jednocześnie:

- 1) w odniesieniu do świadczeń pieniężnych wykazanych pod lp. 1 - 52 załącznika nr 1, należało wskazać numery dowodów zakupu/faktur których dany przelew bankowy dotyczy wraz z wartością świadczenia pieniężnego spełnionego za dany dowód zakupu/faktury;
- 2) w odniesieniu do świadczeń pieniężnych wskazanych pod lp. 53-68 załącznika nr 1 do wezwania, należało przekazać potwierdzenia przelewu dotyczące ww. świadczeń pieniężnych.
- 3) w odniesieniu do świadczeń pieniężnych wskazanych w lp. 69-88 ww. załącznika, należało przekazać potwierdzenia spełnienia świadczenia pieniężnego.
- 4) świadczenia pieniężne wskazane w lp. 89-99 w tabeli nr 1 zostały wskazane jako zapłacone w drodze potrącenia, jednakże w przekazanych plikach JPK_VAT_Sprzedaż nie odnaleziono faktur VAT, z którymi świadczenia wymienione w tych pozycjach mogłyby być potrącone. Wobec powyższego konieczne było przedłożenie dokumentów potrącenia (kompensat) oraz faktur VAT sprzedażowych (należnościowych), z którymi faktury zakupowe (zobowiązaniowe) wymienione w lp. 89-99 załącznika nr 1 do niniejszego wezwania zostały potrącone (skompensowane).
- 5) świadczenia pieniężne ujęte w lp. 100-133 zostały wskazane w tabeli nr 1 jako zapłacone w formie potrącenia i ujęte w tabeli potrąceń, jednakże w tabeli potrąceń wymienione zostały jedynie faktury VAT_kupno (zobowiązaniowe), natomiast nie

zostały wskazane faktury VAT_sprzedaż (należnościowe), z którymi świadczenia te zostały potrącone. Wobec powyższego konieczne było przedłożenie dokumentów potrącenia (kompensat) oraz faktur VAT sprzedażowych (należnościowych), z którymi faktury zakupowe (zobowiązaniowe) wymienione w lp. 100-133 załącznika nr 1 do wezwania zostały potrącone (skompensowane).

2. Zweryfikowania i udzielenia wyjaśnień odnośnie świadczeń pieniężnych wskazanych w załączniku nr 2 do wezwania, - z czego wynika różnica między wartością świadczenia pieniężnego wynikającą z dowodu zakupu, wskazaną przez Stronę postępowania w Tabeli nr 1 kolumna 6 (tj. kwotą należności ogółem w walucie dowodu zakupu) a kwotą dokonanego przelewu, który - zgodnie z opisem przelewu zawartym w plikach JPK_WB - stanowi zapłatę za dane świadczenie pieniężne. Kwota wynikająca z faktury VAT w tych przypadkach jest wyższa niż kwota wykonanego przelewu.
3. Przekazanie dokumentów dotyczących świadczeń pieniężnych wymienionych w załączniku nr 3 do wezwania, poprzez przesłanie dokumentów potrącenia (kompensat). W tabeli nr 1 wskazano, że wymienione świadczenia pieniężne spełnione zostały w formie potrącenia, natomiast nie zostały one ujęte w przekazanej przez Stronę tabeli dot. potrąceń, stanowiącej załącznik do pisma z dnia 2 listopada 2021 r.
4. Przekazanie dokumentów dotyczące świadczeń pieniężnych ujętych w tabeli nr 1 pod poz. Lp: 2901, 2630, 774, 2601, 2625, 2896, 3420, 3421, 3422, 3423, 3429, 3430, 3431, 2566, 2595, 2602, 2605, 2607, 2642, 2644, 2604, 2646, 2647, 2674, 2690, 2701, 2898, tj:
 - 1) Faktur VAT zakup (zobowiązaniowych) dotyczących ww. świadczeń pieniężnych;
 - 2) Faktur VAT sprzedaż (należnościowych), Faktur VAT sprzedaż (należnościowych), z którymi ww. świadczenia pieniężne zostały potrącone (skompensowane);
 - 3) kompensat (potrąceń) o numerach: [informacja chroniona];
 - 4) potwierdzeń przelewów, jeśli część świadczenia pieniężnego spełniona została przelewem bankowym.
5. Udzielenia wyjaśnień dotyczących spełnienia świadczenia pieniężnego o nr lp. 436 z Tabeli nr 1, [informacja chroniona]. Z przekazanego przy piśmie z dnia 10 maja 2022 r. potwierdzenia płatności wynika, że adresatem przelewu był [informacja chroniona]
6. Przekazanie uwierzytelnionej odpisy faktury VAT Nr [informacja chroniona] wystawionej przez [informacja chroniona] (lp. 3375 z Tabeli nr 1) oraz faktury pierwotnej, która jest korygowana ww. fakturą VAT Nr [informacja chroniona]. Powołana faktura dotyczy ujemnej kwoty [informacja chroniona], jednak brak informacji, czy jest to faktura korygująca i jaką fakturę koryguje.

- [illegible]

- (20) Postanowieniem z dnia 19 kwietnia 2023 r. Prezes Urzędu przedłużył termin załatwienia sprawy nadmiernego opóźnienia się ze spełnieniem świadczeń pieniężnych przez Stronę postępowania do dnia 22 lipca 2023 r.
- (21) Pismem z 21 czerwca 2023 r. Prezes Urzędu działając w oparciu o treść art. 74 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz art. 9 Kodeksu postępowania administracyjnego w związku z art. 13h Ustawy poinformował Stronę o zakończeniu zbierania materiału dowodowego w sprawie i na tej podstawie dokonał ustaleń faktycznych i prawnych. W przedmiotowym piśmie Prezes Urzędu opisał przedstawiony Stronie postępowania zarzut nadmiernego opóźniania się ze spełnianiem świadczeń pieniężnych, poprzez wskazanie świadczeń pieniężnych, które Prezes Urzędu uznał za niespełnione w okresie objętym postępowaniem oraz spełnione po terminie, a także powodów takiego uznania. W przedmiotowym piśmie Prezes Urzędu poinformował również Stronę postępowania o jej prawie do zapoznania się ze zgromadzonym materiałem dowodowym - zgodnie z przepisem art. 10 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego - w terminie 7 dni od dnia otrzymania pisma.
- (22) Pismem z dnia 29 czerwca 2023r., przekazany drogą elektroniczną w dniu 4 lipca 2023 r. Strona odniosła się do zarzutu przedstawionego w piśmie Prezesa Urzędu z dnia 21 czerwca 2023 r.

[illegible]

[illegible]

W odniesieniu do rozliczeń zobowiązań Strona dalej wskazuje: „informacja chroniona

15

[illegible]

(23) Zgodnie z treścią art. 29 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów Prezes Urzędu jest centralnym organem administracji rządowej właściwym w sprawach ochrony konkurencji i konsumentów. Stosownie do przepisu art. 1 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów ochrona interesów przedsiębiorców i konsumentów podejmowana w ramach działań Prezesa Urzędu prowadzona jest w interesie publicznym. Zatem w związku z faktem, iż na podstawie treści art. 13c ust. 1 Ustawy, postępowanie w sprawie nadmiernego opóźniania się ze spełnianiem świadczeń pieniężnych prowadzi Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, kompetencje te należy powiązać z delegacją wskazaną w treści art. 31 pkt 17 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, który stanowi, że Prezes Urzędu wykonuje inne zadania określone w ustawie lub ustawach odrębnych. W ten sposób działania podejmowane w ramach ochrony rynku na podstawie Ustawy, podejmowane są w interesie publicznym.

- (24) Interes publiczny dotyczy ogółu, nieokreślonej z góry liczby osób. Jego naruszenie zachodzi głównie wtedy, gdy działaniem danego przedsiębiorcy zagrożony jest interes ogólnospołeczny lub jakiś szerszy krąg uczestników. Nadmierne opóźnianie się ze spełnianiem świadczeń pieniężnych, tj. nierzetelne regulowanie własnych zobowiązań jest niewątpliwie takim zagrożeniem, ponieważ negatywnie wpływa na rozwój gospodarki przyczyniając się do powstawania zatorów płatniczych.
- (25) Interes publiczny nie jest pojęciem statym, a jest konkretyzowany w każdej sprawie. Przedmiotem niniejszego postępowania jest nadmierne opóźnianie się ze spełnianiem świadczeń pieniężnych przez „Hanplast” sp. z o.o. siedzibą w Bydgoszczy. W ocenie Prezesa Urzędu, rozpatrywana sprawa ma charakter publiczny, gdyż wiąże się z ochroną praw nieograniczonego kręgu podmiotów - nie tylko tych podejmujących współpracę ze Stroną postępowania, która - w ocenie Prezesa Urzędu - nadmiernie opóźniała się ze spełnianiem świadczeń pieniężnych w okresie czerwiec, lipiec, sierpień 2020 r., ale również innych, które ze względu na efekt domina doświadczają negatywnych skutków tych opóźnień w płatnościach. Takie działanie zazwyczaj wywołuje niekorzystne skutki na rynku, zniekształcając, ograniczając albo eliminując na nim konkurencję, negatywnie wpływając na całe otoczenie biznesowe, w jakim funkcjonują strony transakcji handlowych - powodując m.in. ograniczenia inwestycji czy redukcje zatrudnienia - przez co opisane działanie, przyczynia się do powstawania tzw. zatorów płatniczych i narusza interes ogólnospołeczny uczestników rynku.
- (26) Z powyższych względów, w niniejszej sprawie została spełniona przesłanka naruszenia interesu publicznego, a zatem istniały podstawy dla przeprowadzenia analizy zachowań Strony postępowania w świetle zakazu nadmiernego opóźniania się ze spełnianiem świadczeń pieniężnych.
- (27) Takie stanowisko konsekwentnie prezentuje Sąd Okręgowy w Warszawie - Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Sąd ten stoi na stanowisku, dotyczącym wykładni pojęcia interesu publicznego, że publiczny znaczy dotyczący ogółu, dotyczący ogółu a nie jednostki czy też określonej grupy. W uzasadnieniu wyroku z dnia 27 czerwca 2001 r., XVII Ama 92/00, Sąd Antymonopolowy stwierdził, że: „Interes publiczny w postępowaniu administracyjnym nie jest pojęciem jednolitym i statym. W każdej sprawie winien on być ustalony i konkretyzowany, co do swych wymagań. Organ administracji publicznej (a więc także Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów) powinien, w toku postępowania i przy wydawaniu decyzji, być rzecznikiem tego interesu, albowiem wynika to z jego zadań w strukturze administracji publicznej. Zatem podstawą do zastosowania przez Prezesa Urzędu przepisów ustawy

antymonopolowej winno być uprzednie stwierdzenie, że został naruszony interes publicznoprawny, a nie interes prawny jednostki czy też grupy”.

- (28) Podobnie Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 29 maja 2001 r., I CKN 1217/98, stwierdził, iż ustawa antymonopolowa ma charakter publicznoprawny, zatem jej celem jest słuzenie interesom publicznym; ingeruje, gdy w wyniku pewnych ogólnych zjawisk zagrożona jest sama instytucja konkurencji. Nie odnosi się do ochrony roszczeń indywidualnych.

III. Przesłanki stosowania Ustawy

- (29) Jak wynika z art. 13b ust. 1 Ustawy w zw. z art. 3 ust. 1 ustawy zmieniającej, zakazane jest nadmierne opóźnianie się ze spełnianiem świadczeń pieniężnych przez podmioty, o których mowa w art. 2, niebędące podmiotami publicznymi.
- (30) Stosownie do art. 13b ust. 2 Ustawy w zw. z art. 14 ust. 2 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia zatorów płatniczych¹¹, w przypadku postępowań w sprawie nadmiernego opóźniania się ze spełnianiem świadczeń pieniężnych wszczynanych w latach 2020 i 2021, nadmierne opóźnianie się ze spełnianiem świadczeń pieniężnych przez podmiot, o którym mowa w art. 2, niebędący podmiotem publicznym, ma miejsce w przypadku, gdy w okresie 3 kolejnych miesięcy suma wartości świadczeń pieniężnych niespełnionych oraz spełnionych po terminie przez ten podmiot wynosi co najmniej 5 000 000 złotych.
- (31) W treści art. 4 pkt 1 ustawa o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych wskazuje, że transakcja handlowa oznacza umowę, której przedmiotem jest odpłatna dostawa towaru lub odpłatne świadczenie usługi, jeżeli strony zawierają ją w związku z wykonywaną działalnością. Umowy te (transakcje handlowe), posiadają zatem następujące cechy:
- są umowami odpłatnymi,
 - przedmiotem umów jest dostawa towarów lub świadczenie usług,
 - stronami tych umów są podmioty, o których mowa w art. 2 Ustawy,
 - zostały zawarte w związku z prowadzoną przez te podmioty działalnością.
- (32) Świadczenia pieniężne, w rozumieniu Ustawy, stanowią wynagrodzenie za dostawę towaru lub świadczenie usług w transakcjach handlowych.
- (33) Przedmiotem postępowania w niniejszej sprawie jest ustalenie, czy „Hanplast” sp. z o.o. nadmiernie opóźniała się ze spełnianiem świadczeń pieniężnych, w rozumieniu art. 13b ust. 2 Ustawy, w okresie czerwiec, lipiec, sierpień 2020 r., a zatem ustalenie, czy w wyżej

¹¹ Dz. U. z 2019 r. poz. 1649.

wymienionym okresie objętym postępowaniem doszło do naruszenia przez Stronę zakazu określonego w art. 13b ust. 1 Ustawy.

(34) Dla stwierdzenia czy doszło do nadmiernego opóźniania się ze spełnianiem świadczeń pieniężnych przez Stronę postępowania, w toku niniejszego postępowania niezbędne jest wykazanie kumulatywnego spełnienia poniższych przesłanek:

- posiadanie przez Stronę postępowania statusu przedsiębiorcy w rozumieniu art. 2 Ustawy;
- zawieranie transakcji handlowych w rozumieniu art. 4 pkt 1 Ustawy w związku z prowadzoną przez strony tych umów działalnością;
- nadmierne opóźnianie się przez Stronę postępowania ze spełnianiem świadczeń pieniężnych w okresie objętym postępowaniem - stosownie do art. 13b Ustawy;
- posiadanie przez Stronę postępowania statusu podmiotu niebędącego podmiotem publicznym.

IV. Strona postępowania

(35) Zgodnie z art. 3 ust. 1 ustawy zmieniającej do transakcji handlowych zawartych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe, tj. wersji obowiązującej przed dniem wejścia w życie tej ustawy.¹²

(36) Adresatem zakazu, o którym mowa w art. 13b Ustawy w zw. z art. 3 ust. 1 ustawy zmieniającej, są podmioty wymienione w art. 2 Ustawy, niebędące podmiotami publicznymi.

(37) Zgodnie z art. 2 Ustawy w zw. art. 3 ust. 1 ustawy zmieniającej, przepisy ustawy stosuje się do transakcji handlowych, których wyłącznymi stronami są m.in. przedsiębiorcy w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców¹³.

(38) Zgodnie z brzmieniem art. 4 ust. 1 ustawy - Prawo przedsiębiorców, przedsiębiorcą jest osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną, wykonująca działalność gospodarczą.

(39) W myśl art. 4 pkt. 2 Ustawy w zw. art. 3 ust. 1 ustawy zmieniającej podmiotem publicznym są podmioty, o których mowa w art. 4 ustawy z dnia 11 września 2019 r. - Prawo zamówień publicznych¹⁴, tj. :

¹² Ustawa weszła w życie w dniu 8 grudnia 2022 r.

¹³ Dz. U. z 2023 r. poz. 221, 641 i 803, dalej: „Prawo przedsiębiorców”

¹⁴ Dz. U. z 2022 r. poz. 1710, 1812, 1933 i 2185 oraz z 2023 r. poz. 412 i 825.

- 1) jednostki sektora finansów publicznych w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270);
 - 2) inne, niż określone w pkt 1, państwowe jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej;
 - 3) inne, niż określone w pkt 1, osoby prawne, utworzone w szczególnym celu zaspokajania potrzeb o charakterze powszechnym, niemających charakteru przemysłowego ani handlowego, jeżeli podmioty, o których mowa w tym przepisie oraz w pkt 1 i 2, pojedynczo lub wspólnie, bezpośrednio lub pośrednio przez inny podmiot:
 - a) finansują je w ponad 50% lub
 - b) posiadają ponad połowę udziałów albo akcji, lub
 - c) sprawują nadzór nad organem zarządzającym, lub
 - d) mają prawo do powoływania ponad połowy składu organu nadzorczego lub zarządzającego;
 - 4) związki podmiotów, o których mowa w pkt 1 lub 2, lub podmiotów, o których mowa w pkt 3.
- (40) „Hanplast” sp. z o. o. z siedzibą w Bydgoszczy, przy ul. Władysława Paciorkiewicza 3 jest spółką prawa handlowego wpisaną do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000049709 (NIP 5541000095, Regon 090482747). Strona prowadzi działalność gospodarczą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Przedmiotem przeważającej działalności Strony, zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności, jest m.in. produkcja wyrobów z tworzyw sztucznych. Znaczącymi udziałowcami, tj. posiadającymi co najmniej 10 udziałów w spółce, są posiadający 85,99% udziałów Aleksander Majchrowicz oraz posiadająca 11,79% udziałów BERTHOLD SICHERT GMBH&CO METALLWERK K.G. co oznacza, że w świetle art. 4 ustawy - Prawo zamówień publicznych nie jest podmiotem publicznym. W powyższym zakresie przywołane dane z rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego od dnia wszczęcia postępowania do dnia sporządzenia niniejszego pisma nie uległy zmianie.

Dowody:

1. Odpis aktualny z Krajowego Rejestru Sądowego z dnia 22 października 2020 r., k. 1-5.
 2. Odpis pełny z Krajowego Rejestru Sądowego z dnia 7 czerwca 2023 r., k. 340-348.
- (41) Mając na uwadze powyższe, nie ulega wątpliwości, że Strona niniejszego postępowania, jako spółka z ograniczoną odpowiedzialnością prowadząca działalność gospodarczą związaną z produkcją wyrobów z tworzyw sztucznych, mieści się w zakresie podmiotowym przepisów Ustawy, określonym w jej art. 2 pkt 1 i tym samym może być adresatem decyzji Prezesa Urzędu stwierdzającej nadmierne opóźnianie się ze spełnianiem świadczeń pieniężnych,

a zatem naruszenie zakazu, o którym mowa w art. 13b ust. 1 Ustawy w zw. z art. 3 ust. 1 ustawy zmieniającej.

- (42) Prezes Urzędu ustalił, że Strona postępowania nie jest mikro, małym ani średnim przedsiębiorcą w rozumieniu załącznika I do Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu¹⁵, o którym mowa w art. 4 pkt 5 Ustawy. Powyższe oznacza, że jest ona dużym przedsiębiorcą w rozumieniu art. 4 pkt 6 Ustawy. Dokonując tych ustaleń Prezes Urzędu oparł się na informacjach uzyskanych od Strony postępowania i złożonym przez nią oświadczeniu, uznając je za wiarygodne.

Dowód: oświadczenie Strony postępowania zawarte w piśmie z dnia 2 grudnia 2020 r., k. 22-29.

- (43) Mając na uwadze powyższe Strona postępowania może być adresatem decyzji, o której mowa w art. 13v ust. 1 Ustawy.
- (44) Księgi rachunkowe Strony postępowania są prowadzone w programie [informacja chroniona].

V. Ustalenia faktyczne i prawne - naruszenie zakazu przez Stronę

- (45) Prezes Urzędu poddał analizie informacje i dowody dotyczące świadczeń pieniężnych wynikających z transakcji handlowych, wskazanych przez Stronę postępowania w uzupełnionej Tabeli nr 1 przekazanej przez Stronę postępowania w pliku o nazwie „Tabela nr 1 NIP_5541000095 2021_03_19” załączonym do pisma Strony z dnia 19 marca 2021 r. (dalej: „Tabela nr 1”) i ustalając stan faktyczny sprawy Prezesa Urzędu wyłączył spod rozstrzygnięcia świadczenia pieniężne nieobjęte zakresem przedmiotowym lub podmiotowym Ustawy lub okresem objętym postępowaniem, a w odniesieniu do pozostałych świadczeń pieniężnych ustalił, czy zostały spełnione w terminie.

Dowód: Tabela nr 1 w pliku o nazwie „Tabela nr 1 NIP_5541000095 2021_03_19”, k. 44.

1. Wyłączenia podmiotowe i przedmiotowe

- (46) Prezes Urzędu ustalając stan faktyczny sprawy pominął:
- a) świadczenia o charakterze pieniężnym niestanowiące wynagrodzenia za dostawę towaru lub wykonanie usługi w transakcji handlowej, niepodlegające badaniu pod kątem ich terminowego spełnienia, tj. wskazane w stanowiącej załącznik nr 1 do decyzji z Tabela

¹⁵ Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej L 187/70 z 26.6.2014

W.1¹⁶ należności o charakterze publicznoprawnym takie jak opłaty urzędowe, noty księgowe, noty odsetkowe, składki członkowskie w stowarzyszeniu branżowym;

b) wynikające z transakcji handlowych świadczenia pieniężne, które zostały wskazane w stanowiącej załącznik nr 2 do niniejszej decyzji Tabeli W.2, dla których kontrahenci Strony wystawili faktury korygujące na pełną wartość świadczenia pieniężnego wynikającej z faktury pierwotnej, gdyż storno zapisu księgowego sporządzone na podstawie faktury korygującej, o której mowa powyżej wskazuje, że nie doszła do skutku transakcja handlowa, tj. że nie dostarczono towarów lub nie wykonano usług, będąca podstawą spełnienia świadczenia pieniężnego przez Stronę.

(47) Prezes Urzędu, ustalając stan faktyczny sprawy, pominął także świadczenia pieniężne wynikające z transakcji handlowych, co do których - w ujęciu generalnym - przywołana ustawa ma zastosowanie - lecz które, pomimo tego, że zostały przekazane do postępowania przez Stronę, nie kwalifikowały się do ich objęcia ramami wyznaczonymi przez okres objęty postępowaniem, tj. czerwiec, lipiec, sierpień 2020 r. W ten sposób, odnosząc się do okresu objętego niniejszym postępowaniem, jako niepodlegające weryfikacji w toku niniejszego postępowania pod kątem ich terminowego spełnienia Prezes Urzędu, wyłączył świadczenia pieniężne:

- które zostały przez Stronę postępowania spełnione przed okresem objętym postępowaniem (tj. przed dniem 1 czerwca 2020 r.)- **świadczenia te zawiera Tabela W.3, stanowiąca załącznik nr 3 do decyzji.**
- które stały się wymagalne po okresie objętym postępowaniem (tj. po dniu 31 sierpnia 2020 r.¹⁷) - **świadczenia te zawiera Tabela W.4, stanowiąca załącznik nr 4 do decyzji.**

(48) Świadczenia pieniężne ujęte w tabeli W.4 pod poz. 95-192 dotyczą transakcji handlowych, w których wierzycielem jest podmiot należący do sektora MŚP (mikro, mały lub średni przedsiębiorca). W odniesieniu do tych świadczeń zgodnie z art. 13 ust. 2 pkt 2 Ustawy, zamiast postanowień umowy ustalających termin zapłaty z naruszeniem art. 7 ust. 2a Ustawy, Prezes Urzędu zastosował maksymalny termin zapłaty wynoszący 60 dni, liczonych od dnia doręczenia Stronie postępowania faktury lub rachunku, potwierdzających dostawę

¹⁶ Stosownie do treści art. 13v Ustawy Wykaz świadczeń pieniężnych poddanych analizie w toku postępowania wraz z danymi pozwalającymi na identyfikację danego świadczenia jest określony w załączniku do decyzji w sprawach, o których mowa w art. 13u i art. 13v ust. 1, 7 i 11. Załącznik może zawierać wykaz poddanych analizie przez Prezesa Urzędu długów i umów, do których nie stosuje się przepisów ustawy (przepis dodany mocą art. 1 pkt 13 Ustawy nowelizującej).

¹⁷ Z uwagi na to, że dni 29 i 30 sierpnia 2020 r. są to dni wolne od pracy, *de facto* ostatni dzień wymagalności uwzględniany w niniejszej sprawie to 28 sierpnia 2020 r.

towarów lub wykonanie usługi. W wyniku tak ustalonego terminu płatności Prezes Urzędu ustalił, że świadczenia te stały się wymagalne po okresie objętym postępowaniem.

- (49) Ustalając stan faktyczny sprawy Prezes Urzędu uznał za spełnione w terminie świadczenia pieniężne, co do których nie budził wątpliwości fakt ich zapłaty przed upływem terminu zapłaty.
- (50) W przypadku, w którym termin zapłaty przypadał na dzień uznany ustawowo za wolny od pracy lub na sobotę, Prezes Urzędu przyjął w swoich ustaleniach - stosownie do art. 115 k.c. - że terminem zapłaty był następny dzień, który nie był dniem wolnym od pracy ani sobotą. Zatem w przypadku świadczeń pieniężnych, których umowny termin zapłaty przypadał na dzień uznany ustawowo za wolny od pracy lub na sobotę, a Strona spełniła to świadczenie w następnym dniu, który nie był dniem wolnym od pracy ani sobotą, Prezes Urzędu uznał te świadczenia pieniężne za spełnione w terminie.

Świadczenia te zawiera Tabela T, stanowiąca załącznik nr 5 do decyzji.

- (51) Świadczenia pieniężne ujęte w tabeli T pod poz. 389-393 dotyczą transakcji handlowych, w których wierzycielem jest podmiot należący do sektora MŚP (mikro, mały lub średni przedsiębiorca). W odniesieniu do tych świadczeń zgodnie z art. 13 ust. 2 pkt 2 Ustawy, zamiast postanowień umowy ustalających termin zapłaty z naruszeniem art. 7 ust. 2a Ustawy, Prezes Urzędu zastosował maksymalny termin zapłaty wynoszący 60 dni, liczonych od dnia doręczenia Stronie postępowania faktury lub rachunku, potwierdzających dostawę towarów lub wykonanie usługi. W wyniku tak ustalonego terminu płatności Prezes Urzędu ustalił, że świadczenia te zostały spełnione w terminie.

Nr załącznika	Tabela	Kategoria zakwestionowanych świadczeń pieniężnych	Liczba stron
1	W.1	Świadczenia pieniężne nieobjęte zakresem podmiotowym i przedmiotowym Ustawy.	1
2	W.2	Świadczenia pieniężne wynikające z transakcji handlowych, dla których kontrahenci Strony wystawili faktury korygujące na pełną wartość świadczenia pieniężnego wynikającej z faktury pierwotnej.	1
3	W.3	Świadczenia pieniężne spełnione przed okresem objętym postępowaniem, tj. 1.06.2020 r.	1
4	W.4	Świadczenia pieniężne, które stały się wymagalne po okresie objętym postępowaniem, tj. 31.08.2020 r.	7
5	T	Świadczenia pieniężne spełnione przez Stronę w terminie	15

2. Założenia w oparciu, o które ustalono nadmierne opóźnianie się ze spełnieniem świadczeń pieniężnych

- (52) Dokonując powyższych wyłączeń Prezes Urzędu poddał analizie wszystkie informacje i dane dotyczące transakcji handlowych ujętych przez Stronę postępowania w Tabeli nr 1 zapisanej na płycie CD w postaci pliku o nazwie „Tabela nr 1 NIP_5541000095 2021_03_19” załączonej do pisma z 19 marca 2021 r., uzupełnionej następnie wyjaśnieniami Strony postępowania, złożonymi kolejno w pismach z 1 września 2021 r., 2 listopada 2021 r., 10 maja 2022 r., 9 listopada 2022 r., 26 stycznia 2023 r., wraz z załącznikami w postaci tabel MS .excel, odpisy faktur, potwierdzeń zapłaty i oświadczeń o dokonanych potrąceniach. Ustalenia w tym zakresie były dokonywane sukcesywnie, w toku całego postępowania, w miarę gromadzenia i analizy materiału dowodowego przedkładanego przez Stronę postępowania. Ostatecznie ustalenia te przedstawiają się, jak w treści niniejszego pisma.
- (53) W celu ustalenia, czy Strona postępowania nadmiernie opóźniała się ze spełnianiem świadczeń pieniężnych w okresie czerwiec, lipiec, sierpień 2020 r. Prezes UOKiK oceniał, których świadczeń pieniężnych, wymagalnych w okresie objętym postępowaniem, Strona postępowania nie spełniła w tym okresie lub spełniła je po terminie, ich wysokość, oraz długość opóźnienia, tj. okres, który upłynął od dnia wymagalności niespełnionego lub spełnionego po terminie świadczenia pieniężnego, do ostatniego dnia okresu objętego postępowaniem, albo do dnia jego spełnienia, jeżeli świadczenie pieniężne zostało spełnione w okresie objętym postępowaniem (dalej: „liczba dni opóźnienia”).
- (54) W przypadku, w którym termin zapłaty przypadał na dzień uznany ustawowo za wolny od pracy lub na sobotę, Prezes Urzędu przyjął w swoich ustaleniach - stosownie do art. 115 Kodeksu cywilnego¹⁸ - że terminem zapłaty był następny dzień, który nie był dniem wolnym od pracy ani sobotą. Zatem w przypadku świadczeń pieniężnych, których umowny termin zapłaty przypadał na dzień uznany ustawowo za wolny od pracy lub na sobotę a Strona spełniła to świadczenie w następnym dniu, który nie był dniem wolnym od pracy ani sobotą, Prezes Urzędu uznał te świadczenia pieniężne za spełnione w terminie.
- (55) Ustalając wysokość świadczeń pieniężnych niespełnionych lub spełnionych po terminie w okresie czerwiec, lipiec, sierpień Prezes Urzędu uwzględni wartość faktur oraz faktur korygujących wysokość świadczenia pieniężnego (minusowych), zmniejszających ostateczną wysokość konkretnego zobowiązania Strony postępowania, które zostały przez Stronę

¹⁸ Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny (Dz. U. 2022 r.p oz. 1360, 2337 i 2339 oraz z 2023 r. poz. 326.; dalej: k.c.

rozliczone w okresie objętym postępowaniem. Prezes Urzędu uwzględnił rozliczenie wskazanych faktur korygujących w terminach ich dokonania przez Stronę, tj. w dacie zapłaty za fakturę pierwotną lub w terminie późniejszym jeśli Strona rozliczała fakturę korygującą przy kolejnym spełnianiu świadczeń pieniężnych dla danego dostawcy, mając swobodę w kwestii sposobu rozliczenia nadpłaty.

3. Terminy zapłaty świadczeń pieniężnych

- (56) Zgodnie z zasadą swobody umów, wyrażoną w przepisie art. 353¹ k.c., strony zawierające umowę mogą uzgodnić termin spełnienia świadczeń - w tym termin zapłaty świadczenia pieniężnego - według swego uznania, jednak nie może to naruszać powszechnie obowiązujących przepisów prawa (w tym bezwzględnie obowiązujących przepisów ustawy, w szczególności art. 7 ust. 2 i 2a oraz art. 8 Ustawy art. 3 ust. 1 ustawy zmieniającej).
- (57) Uzgodnione przez strony transakcji handlowych terminy zapłaty nie mogą zatem przekraczać maksymalnych terminów zapłaty, o których mowa w art. 7 ust. 2 i art. 7 ust. 2a Ustawy art. 3 ust. 1 ustawy zmieniającej. Zgodnie z art. 13 ust. 2 Ustawy art. 3 ust. 1 ustawy zmieniającej, zamiast postanowień umowy ustalających terminy zapłaty z naruszeniem wymienionych przepisów Ustawy, stosuje się termin zapłaty wynoszący 60 dni liczonych od dnia doręczenia dłużnikowi faktury lub rachunku, potwierdzających dostawę towaru lub wykonanie usługi, albo liczony zgodnie z art. 7 ust. 4 lub art. 9 ust. 2 Ustawy art. 3 ust. 1 ustawy zmieniającej (dalej: „maksymalny termin zapłaty”).
- (58) Nadto zgodnie z art. 8a Ustawy - mającym zastosowanie do transakcji handlowych zawartych od 1 stycznia 2016 r. - strony transakcji handlowej nie mogą ustalać daty doręczenia faktury lub rachunku, potwierdzających dostawę towaru lub wykonanie usługi. Konsekwencje naruszenia zakazu ustanowionego w tym przepisie - wobec braku szczególnych postanowień Ustawy - określa art. 58 § 1 k.c. Skutkiem naruszenia ustawowego zakazu jest zatem nieważność postanowień pozostających w sprzeczności z tym przepisem.
- (59) Świadczenie pieniężne spełnione po terminie to zarówno świadczenie pieniężne spełnione po terminie umówionym przez strony transakcji handlowej, jak i świadczenie pieniężne spełnione w terminie umówionym przez strony transakcji handlowej, ale z naruszeniem wymienionych przepisów Ustawy (tj. po upływie maksymalnego terminu zapłaty).
- (60) Dokonując ustaleń w zakresie nadmiernego opóźnienia się ze spełnieniem świadczeń pieniężnych, zgodnie z treścią art. 7 ust. 2 Ustawy w zw. z art. 20 ust. 1 ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia zatorów płatniczych, w przypadku:

- świadczeń pieniężnych wynikających z transakcji handlowych zawartych przed 1 stycznia 2020 r.,
- świadczeń pieniężnych wynikających z transakcji handlowych zawartych od 1 stycznia 2020 r. w relacjach symetrycznych¹⁹,
- świadczeń pieniężnych wynikających z transakcji handlowych zawartych od 1 stycznia 2020 r. w relacjach asymetrycznych²⁰, w których dłużnikiem zobowiązanym do zapłaty świadczenia pieniężnego jest mikro, mały lub średni przedsiębiorca, a wierzycielem duży przedsiębiorca.

(61) Prezes Urzędu przyjął, że uzgodniony przez strony termin zapłaty świadczeń pieniężnych może być dłuższy niż 60 dni, liczone od dnia doręczenia dłużnikowi faktury lub rachunku, potwierdzających dostawę towaru lub wykonanie usługi, pod warunkiem że strony w umowie wyraźnie tak ustalą i pod warunkiem, że ustalenie to nie jest rażąco nieuczciwe wobec wierzyciela. W stosunku do tych transakcji handlowych Prezes Urzędu ustalał, których świadczeń pieniężnych Strona postępowania nie spełniła w okresie objętym postępowaniem lub spełniła po upływie umownego terminu zapłaty, wskazanego przez Stronę postępowania w Tabeli nr 1 w kolumnie „Termin płatności wg umowy” lub wynikającego z przesłanej kopii dokumentacji źródłowej (np. faktury, rachunku, umowy, wyjaśnień kontrahentów Strony postępowania).

(62) Z kolei, zgodnie z przepisem art. 7 ust. 2a Ustawy w zw. z art. 20 ust. 1 z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia zatorów płatniczych, w stosunku do świadczeń pieniężnych wynikających z transakcji handlowych zawartych od 1 stycznia 2020 r. w relacjach asymetrycznych, w których dłużnikiem jest duży przedsiębiorca, a wierzycielem jest mikro, mały lub średni przedsiębiorca, Prezes Urzędu obowiązany był przyjąć, stosownie do treści art. 7 ust. 2a Ustawy, że uzgodniony przez strony termin zapłaty świadczenia pieniężnego nie może być dłuższy niż 60 dni, liczonych od dnia doręczenia dłużnikowi faktury lub rachunku, potwierdzających dostawę towaru lub wykonanie usługi. W stosunku do tych świadczeń pieniężnych, w których termin zapłaty świadczenia pieniężnego naruszał art. 7 ust. 2a Ustawy - Prezes Urzędu ustalał, których świadczeń pieniężnych Strona postępowania nie spełniła lub spełniła po upływie maksymalnego terminu

¹⁹ Transakcje symetryczne - transakcje handlowe niebędące transakcjami asymetrycznymi.

²⁰ Transakcje asymetryczne - transakcje handlowe, w których jedna strona ma status dużego przedsiębiorcy, a druga ma status mikro, małego lub średniego przedsiębiorcy.

zapłaty, ustalonego zgodnie z treścią art. 13 ust. 2 pkt 2 Ustawy²¹ i obliczał długość opóźnienia liczoną od maksymalnego terminu zapłaty, wynikającego z tego przepisu.

(63) W konsekwencji, ustalając sumę wartości świadczeń pieniężnych niespełnionych lub spełnionych po terminie, wymagalnych w okresie czerwiec, lipiec, sierpień 2020 r., wskazującą na naruszenie ustawowego zakazu nadmiernego opóźniania się ze spełnianiem świadczeń pieniężnych, o którym mowa w art. 13b ust. 1 i 2 Ustawy, Prezes Urzędu uwzględnił zarówno:

- a) świadczenia pieniężne niespełnione w okresie objętym postępowaniem lub spełnione po umownym terminie umówionym przez stronę transakcji handlowej (gdy uzgodniony przez strony umowy termin zapłaty jest zgodny z przepisami Ustawy),
jak i:
- b) świadczenia pieniężne spełnione wprawdzie w terminie zapłaty uzgodnionym przez strony transakcji handlowej, ale z naruszeniem art. 7 ust. 2a Ustawy (po upływie maksymalnego terminu zapłaty).

(64) Ustalenia dotyczące liczby dni opóźnienia ze spełnianiem świadczeń pieniężnych, poczynione zostały przez Prezesa UOKiK w oparciu o następujące założenia, wynikające z treści przepisów Ustawy:

- a) w stosunku do świadczeń pieniężnych, w których ustalony przez strony umowy termin zapłaty był zgodny z przepisami Ustawy:
 - w przypadku świadczeń pieniężnych niespełnionych w okresie objętym postępowaniem, liczba dni opóźnienia liczona była od dnia następującego po upływie umownego terminu zapłaty do ostatniego dnia okresu objętego postępowaniem, tj. do 31 sierpnia 2020 r.,
 - w przypadku świadczeń pieniężnych spełnionych po terminie, liczba dni opóźnienia liczona była od dnia następującego po upływie umownego terminu zapłaty do dnia zapłaty, nie dłużej niż do ostatniego dnia okresu objętego postępowaniem, tj. do 31 sierpnia 2020 r.
- b) w stosunku do świadczeń pieniężnych, w których ustalony przez strony umowy termin zapłaty naruszał art. 7 ust. 2a Ustawy:
 - w przypadku świadczeń pieniężnych spełnionych po terminie, liczba dni opóźnienia liczona była od dnia następującego po upływie maksymalnego terminu zapłaty, wyznaczonego zgodnie z art. 13 ust. 2 pkt 2 Ustawy, do dnia zapłaty, nie dłużej

²¹ Zgodnie z treścią art. 13 ust. 2 pkt 2 Ustawy: „Zamiast postanowień umowy ustalających termin zapłaty z naruszeniem art. 7 ust. 2a - stosuje się termin zapłaty 60 dni, liczonych od dnia doręczenia dłużnikowi faktury lub rachunku, potwierdzających dostawę towaru lub wykonanie usługi, albo liczonych zgodnie z art. 7 ust. 4 albo art. 8 ust. 5 lub art. 9 ust. 2”.

jednak niż do ostatniego dnia okresu objętego postępowaniem, tj. do dnia 31 sierpnia 2020 r.

- w przypadku świadczeń pieniężnych niespełnionych w okresie objętym postępowaniem, liczba dni opóźnienia liczona była od dnia następującego po upływie maksymalnego terminu zapłaty, wyznaczonego zgodnie z art. 13 ust. 2 pkt 2 Ustawy, do ostatniego dnia okresu objętego postępowaniem, tj. do dnia 31 sierpnia 2020 r.

4. Weryfikacja materiału dowodowego

- (65) Mając na uwadze wyżej opisane założenia wynikające z przepisów Ustawy, Prezes UOKiK ocenił zgromadzony materiał dowodowy pod kątem istnienia przesłanek ustawowych nadmiernego opóźnienia się ze spełnieniem świadczeń pieniężnych w okresie czerwiec, lipiec, sierpień 2020 r. przez Stronę postępowania.
- (66) Punkt wyjścia oceny materiału dowodowego stanowiły przedłożone przez Stronę informacje o zawieranych przez nią transakcjach handlowych, w których występuje jako dłużnik zobowiązany do spełnienia świadczenia pieniężnego oraz uzgadnianych przez nią terminach zapłaty świadczeń pieniężnych wymagalnych w okresie objętym postępowaniem, a także datach i sposobach zapłaty, które zostały przedstawione w formie tabeli w arkuszu kalkulacyjnym w formacie .excel w pliku o nazwie „Tabela nr 1 NIP_5541000095 2021_03_19” uzyskane od Strony postępowania które to informacje zostały zbiorczo określone jako „Tabela nr 1”.
- (67) Weryfikacja polegała na analizie i porównaniu informacji zawartych w ww. tabeli z pozostałym zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym. Porównywanie obejmowało zgromadzone dane dotyczące transakcji handlowych, a w szczególności: daty wystawienia faktury/rachunku, daty doręczenia Stronie postępowania faktury/rachunku, wartości świadczeń pieniężnych zastrzeżonych jako wynagrodzenie za dostawę towaru lub świadczenie usług, uzgodnionych terminów zapłaty oraz wysokości spełnionych świadczeń pieniężnych i dat ich spełnienia. Porównane zostały informacje przekazane przez Stronę postępowania i jej kontrahentów, z danymi zawartymi w prowadzonej ewidencji podatkowej (JPK_VAT), w wyciągach bankowych (JPK_WB) oraz w dowodach księgowych - w odpisach faktury, potwierdzeniach przelewów, umowach.
- (68) Należy podkreślić, że zwrócenie się do Strony postępowania o przekazanie powyższych informacji było uzasadnione faktem, że dotyczą one okoliczności, co do których Strona postępowania posiada wyłączną, kompletną wiedzę. Prezes Urzędu przeanalizował przekazane informacje i ocenił w oparciu o całokształt zebranego w sprawę materiału

dowodowego, w tym na podstawie: ewidencji podatkowych (JPK_VAT i JPK_WB), dowodów księgowych, umów, potwierdzeń przelewów, a także innych dokumentów i wyjaśnień, pochodzących zarówno od Strony postępowania, jak i podmiotów trzecich - kontrahentów Strony.

(69) W pierwszej kolejności, informacje zawarte w Tabeli nr 1 były weryfikowane w oparciu o przedstawione przez Stronę postępowania:

- dane wynikające z prowadzonej ewidencji podatkowej - zawarte w JPK_VAT - w zakresie: zawarcia transakcji handlowych, wartości świadczeń pieniężnych, do których zapłaty zobowiązana była Strona postępowania lub do otrzymania których Strona była uprawniona, daty wystawienia i doręczenia faktur potwierdzających dostawę towarów czy wykonanie usługi,
- dane wynikające z wyciągów bankowych - zawarte w JPK_WB - w zakresie ustalenia daty dokonania oraz otrzymania zapłaty przelewem bankowym poszczególnych świadczeń pieniężnych oraz kwoty tej zapłaty.

(70) Prezes UOKiK dokonał ustaleń co do istnienia i wysokości świadczeń pieniężnych wykazanych przez Stronę w Tabeli nr 1, w oparciu o dane zawarte w ewidencji podatkowej zawierającej dane niezbędne do prawidłowego sporządzenia deklaracji podatkowej oraz informacji podsumowującej. Obowiązek prowadzenia ewidencji przez Stronę wynika z art. 109 ust. 3 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług²². Ewidencja powinna zawierać w szczególności dane niezbędne do określenia przedmiotu i podstawy opodatkowania, wysokości kwoty podatku należnego, korekt podatku należnego, kwoty podatku naliczonego obniżającej kwotę podatku należnego, korekt podatku naliczonego, kwoty podatku podlegającej wpłacie do urzędu skarbowego lub zwrotowi z tego urzędu, a także inne dane służące identyfikacji poszczególnych transakcji, w tym numer, za pomocą którego kontrahent jest zidentyfikowany na potrzeby podatku lub podatku od wartości dodanej.

Dowody: 1. Tabela nr 1 w postaci pliku „Tabela nr 1 NIP_5541000095 2021_03_19” , k. 44.

2. JPK_VAT k. 29

(71) Na mocy art. 82 § 1b Ordynacji podatkowej²³ Strona postępowania była zobowiązana do przekazywania (bez wezwania organu podatkowego) za pomocą środków komunikacji

²² Dz. U. z 2022 r. poz. 931, 974, 1137, 1301, 1488, 1561, 2180 i 2707 oraz z 2023 r. poz. 535, 556, 996 i 1059; dalej jako „ustawa o VAT”.

²³ Według stanu prawnego obowiązującego do 1 października 2020 r. Art. 82 § 1b został uchylony ustawą z dnia 4 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2019 r. poz. 1520).

elektronicznej, ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych, informacji o prowadzonej ewidencji, o której mowa w art. 109 ust. 3 ustawy o VAT, w postaci elektronicznej odpowiadającej strukturze logicznej, o której mowa w art. 193a § 2 Ordynacji podatkowej, na zasadach dotyczących przesyłania ksiąg podatkowych lub ich części określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 193a § 3 Ordynacji podatkowej, za okresy miesięczne w terminie do 25 dnia miesiąca następującego po każdym kolejnym miesiącu, wskazując miesiąc, którego ta informacja dotyczy²⁴. Struktura logiczna w postaci elektronicznych ksiąg podatkowych oraz dowodów księgowych jest zapisana w postaci Jednolitego Pliku Kontrolnego z rozszerzeniem .xml (w skrócie JPK_VAT).

- (72) Zgodnie z obowiązującym stanem prawnym podstawą do przekazywania przez Stronę (bez wezwania organu podatkowego) za pomocą środków komunikacji elektronicznej, za każdy miesiąc do urzędu skarbowego dokumentu elektronicznego, który obejmuje deklarację i ewidencję, o której mowa w art. 109 ust. 3 ustawy o VAT jest art. 109 ust. 3b ustawy o VAT. Zgodnie z art. 99 ust. 11c ustawy o VAT plik JPK_V7M zawierający zarówno deklarację VAT, jak i ewidencję VAT jest przesyłany przez podatnika tylko elektronicznie. Zatem wymagane jest, aby plik JPK_V7M spełniał prawne wymogi wzoru dokumentu elektronicznego. Konieczne jest, aby dokument ten był zamieszczony w centralnym repozytorium wzorów dokumentów elektronicznych na platformie ePUAP. Zgodnie z art. 16a ustawy o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne wzór dokumentu elektronicznego należy przekazać ministrowi właściwemu do spraw informatyzacji w celu umieszczenia go w centralnym repozytorium wzorów dokumentów elektronicznych (CRWDE ePUAP). Wzór dokumentu elektronicznego został określony przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych i w zaktualizowanej wersji został umieszczony w Centralnym Repozytorium Wzorów Dokumentów Elektronicznych na platformie ePUAP (najnowsze wersje plików to - JPK_V7M(2), JPK_V7K(2)).
- (73) Stosownie do treści art. 3 Ordynacji podatkowej poprzez księgi podatkowe rozumie się księgi rachunkowe, podatkową księgę przychodów i rozchodów, ewidencje oraz rejestry, do których prowadzenia, do celów podatkowych, na podstawie odrębnych przepisów, obowiązani są podatnicy, płatnicy lub inkasenci. Zgodnie z powyższą definicją, ewidencja zakupu VAT stanowi księgę podatkową i tym samym - w ocenie Prezesa UOKiK - stanowi wiarygodny dowód istnienia i wysokości świadczeń pieniężnych, do których spełnienia zobowiązana była Strona postępowania.

²⁴ P. Pietrasz [w:] *Ordynacja podatkowa. Komentarz aktualizowany*, red. L. Etel, LEX/el. 2021, art. 193(a).

- (74) Przepisy prawa podatkowego (m.in. art. 193a Ordynacji podatkowej) narzucają wymóg udostępniania ksiąg podatkowych i dowodów księgowych w określonym układzie i formacie bez wezwania - dotyczy JPK_VAT lub na żądanie organów podatkowych (struktury na żądanie min. JPK_WB, JPK_FA). Po wygenerowaniu pliku powstaje zestawienie o ściśle określonym schemacie. Poszczególne struktury logiczne postaci elektronicznej ksiąg podatkowych oraz dowodów księgowych zostały opisane w broszurach informacyjnych w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych²⁵. Przy weryfikacji poszczególnych struktur logicznych Prezes Urzędu posiłkował się informacjami zamieszczonymi w BIP w broszurze informacyjnej dot. struktury JPK_VAT(3)_wersja_2018_02_14²⁶ oraz broszurze informacyjnej dotyczącej struktury JPK_WB(3)²⁷.
- (75) Struktura jednolitego pliku dla ewidencji zakupu i sprzedaży (JPK_VAT) składa się z ewidencji sprzedaży oraz ewidencji zakupu. Na potrzeby prowadzonego postępowania Prezes Urzędu ustalał stan faktyczny dotyczący zobowiązań Strony (opóźniania się przez nią ze spełnianiem świadczeń pieniężnych) w oparciu o dane zawarte w ewidencji zakupu VAT.
- (76) Ewidencja zakupu VAT w strukturze logicznej JPK (JPK_VAT_Zakup) obejmuje część szczegółową zawierającą dla każdej pozycji m.in. następujące dane: nazwę wystawcy, adres wystawcy, numer NIP lub inny numer służący identyfikacji podatkowej wystawcy, numer faktury, kwotę netto i kwotę podatku naliczonego. W oparciu o dane zawarte w JPK_VAT_Zakup oraz informacje przedstawione przez Stronę w Tabeli nr 1 oraz przedłożonych przez nią dowodach, w tym: umowach, zamówieniach, fakturach VAT, Prezes Urzędu stwierdził, że Strona postępowania zawierała z kontrahentami umowy, których przedmiotem była odpłatna dostawa towaru lub odpłatne świadczenie usług, z których wynikał obowiązek spełnienia przez nią świadczeń pieniężnych stwierdzonych w wystawionych fakturach VAT. Powyższe Prezes UOKiK ustalił w oparciu o zapisy dotyczące dowodów zakupu - faktur VAT wskazanych w Tabeli nr 1, które występowały również w księgach podatkowych w JPK_VAT_Zakup. Prezes Urzędu dokonał również ustaleń co do wysokości świadczeń pieniężnych, do których zapłaty zobowiązana była Strona w ten sposób, że zweryfikował wartość zobowiązania przedstawioną w Tabeli nr 1 z obliczoną kwotą wartości brutto wynikającą z dowodu zakupu w JPK_VAT_Zakup. Pozostałe kryteria, na podstawie których Prezes Urzędu ustalił istnienie wierzytelności dostawcy względem Spółki

25 <https://www.gov.pl/web/kas/struktury-jpk/>

26 Broszura informacyjna dotycząca struktury JPK_VAT(3)_wersja_2018_02_14.

27 Broszura informacyjna dotycząca struktury JPK_WB(3) wydana przez Ministerstwo Finansów, Warszawa, styczeń 2019 r.

to nr NIP dostawcy a także data wystawienia dowodu zakupu podana w Tabeli nr 1, tożsame z nr NIP i z datą wystawienia dowodu zakupu w plikach JPK_VAT_Zakup.

- (77) Na mocy art. 13g Ustawy Prezes UOKiK jest uprawniony do żądania od Strony w toku postępowania określonych struktur JPK, w tym JPK_VAT i JPK_WB. W ocenie Prezesa Urzędu dowody w postaci ksiąg podatkowych, wygenerowanych w strukturach ściśle określonych w przepisach prawa, stanowią wiarygodny materiał dowodowy. Wskazać należy, iż wytworzenie pliku JPK_VAT lub JPK_WB przez Stronę dotyczy obowiązków wynikających z posiadania statusu podatnika czynnego VAT, jednakże z uwagi na cechy integralności danych i ich autentyczności uzasadnione jest posługiwaniem się danymi do potwierdzenia zawartych transakcji handlowych Strony z kontrahentami, co do istnienia i wysokości świadczeń pieniężnych oraz dat i wysokości ich spełnienia. W ocenie Prezesa Urzędu sumy kontrolne zawarte w pliku pozwalają na sprawdzenie prawidłowości wygenerowanego pliku. Dodatkowo, stosownie do art. 193 Ordynacji podatkowej dowody z ksiąg podatkowych stanowią dowód urzędowy, tego co zostało w nich zawarte, w przypadku ksiąg podatkowych prowadzonych rzetelnie i niewadliwie²⁸.
- (78) Należy mieć także na uwadze, iż ustawa o rachunkowości przewiduje dla operacji zakupu i sprzedaży prowadzenie ksiąg pomocniczych, m.in. w celu prawidłowego rozliczenia zobowiązania podatkowego (art. 17 ust. 1 ustawy o rachunkowości). Rejestry VAT stanowią księgi pomocnicze, będące uszczegółowieniem i uzupełnieniem zapisów związanych z podatkiem od towarów i usług na kontach księgi głównej. Z tego względu, rejestr VAT stanowiący część księgi rachunkowej korzysta z domniemania rzetelności i autentyczności ksiąg rachunkowych oraz wiarygodności i niezaprzeczalności danych w nich zawartych.
- (79) W zakresie w jakim poszczególne świadczenia pieniężne nie znalazły dokładnego odzwierciedlenia w JPK_VAT_Zakup, Prezes Urzędu wzywał w toku postępowania o wyjaśnienie braków lub nieścisłości oraz przesłanie dokumentów źródłowych odnoszących się do tych świadczeń - otrzymanych przez Stronę faktur VAT, rachunków, umów oraz innych dokumentów źródłowych - i w oparciu o te dowody ustalał okoliczności odnoszące się do tychże świadczeń pieniężnych. Wyjaśnienia Strony w tym zakresie Prezes Urzędu uznał za w pełni wiarygodne i znajdujące potwierdzenie w przedstawionych przez Stronę dowodach źródłowych.

Dowody: 1. Odpisy faktury VAT k. 105, k. 332

2. Pismo Strony postępowania z dnia 26 stycznia 2023 r., k. 329-332;

²⁸ P. Pietrasz [w:] *Ordynacja podatkowa. Komentarz aktualizowany*, red. L. Etel, LEX/el. 2021, art. 193.

- (80) W odniesieniu do pozostałych świadczeń pieniężnych, wykazanych przez Stronę w Tabeli nr 1, które znajdowały pełne odzwierciedlenie w JPK_VAT Zakup, Prezes Urzędu dodatkowo konfrontował wskazane przez Stronę i wynikające z ewidencji VAT dane dotyczące zawarcia transakcji handlowych i wysokości świadczeń pieniężnych z innymi dowodami, które przedkładała Strona w toku całego postępowania: fakturami VAT, zamówieniami i umowami.

Dowody: Wyjaśnienia i informacje przekazane przez kontrahentów Strony postępowania, k. 262-277, 290-296.

- (81) W oparciu o dane zawarte w ewidencji zakupu w JPK_VAT (JPK_VAT_Zakup) oraz informacje przedstawione przez Stronę w Tabeli nr 1, Prezes Urzędu stwierdził, że Strona postępowania zawierała z kontrahentami umowy, których przedmiotem była odpłatna dostawa towaru lub odpłatne świadczenie usług, z których wynikał obowiązek spełnienia przez nią świadczeń pieniężnych stwierdzonych w wystawionych fakturach VAT. Powyższe Prezes UOKiK ustalił w oparciu o zapisy dotyczące dowodów zakupu - faktur VAT wskazanych w Tabeli nr 1, które występowały również w księgach podatkowych w JPK_VAT_Zakup. Prezes Urzędu dokonał również ustaleń co do wysokości świadczeń pieniężnych, do których zapłaty zobowiązana była Strona, w ten sposób, że zweryfikował wartość zobowiązania przedstawioną w Tabeli nr 1 z obliczoną kwotą wartości brutto wynikającą z dowodu zakupu w JPK_VAT_Zakup. Pozostałe kryteria, na podstawie których Prezes Urzędu ustalił istnienie zobowiązania Strony postępowania to nr NIP dostawcy, a także data wystawienia dowodu zakupu podana w Tabeli nr 1, tożsame z nr NIP i z datą wystawienia dowodu zakupu w plikach JPK_VAT_Zakup.

Dowody: 1. Tabela nr 1 w postaci pliku „Tabela nr 1 NIP_5541000095 2021_03_19” , k. 44.
2. JPK_VAT k. 29

- (82) Prezes Urzędu ustalał termin zapłaty świadczeń pieniężnych przyjmując w tym zakresie termin zapłaty wskazany przez Stronę postępowania w przekazanej przez nią Tabeli nr 1 w zakresie, w jakim wskazany przez nią termin nie był sprzeczny z całokształtem materiału dowodowego zebranego w niniejszym postępowaniu.

Dowód: 1. Tabela nr 1 w postaci pliku „Tabela nr 1 NIP_5541000095 2021_03_19” zapisana na płycie CD, k. 44.

- (83) W odniesieniu do świadczeń pieniężnych spełnionych przelewem bankowym, Prezes Urzędu ustalił stan faktyczny w zakresie dat ich spełnienia - w pierwszej kolejności na podstawie plików na żądanie w strukturze logicznej JPK_WB.

- (84) Wymaga wskazania, że JPK_WB również jest jedną ze struktur Jednolitego Pliku Kontrolnego. Struktura JPK_WB dotyczy wyciągu z rachunku bankowego, prowadzonego na

podstawie umowy. Plik JPK_WB zawiera zestawienie informacji o przelewach dokonywanych za pomocą rachunku bankowego. Wyciąg bankowy jest jednym z dowodów księgowych, które mogą stanowić podstawę zapisów w księgach rachunkowych. Dowód ten jako dowód księgowy spełnia wymagania określone w art. 21 ustawy o rachunkowości. W szczególności zawiera opisy operacji gospodarczych oraz salda (początkowe i końcowe) środków pieniężnych udokumentowane tym wyciągiem. Niedopuszczalne jest dokonywanie w wyciągu bankowym wymazywania i przeróbek. Bez względu na formę tego dowodu (tradycyjną czy elektroniczną) jest to dowód, który wystawia bank (forma tradycyjna), ewentualnie pochodzi on z systemu finansowo-księgowego banku, dostępnego przez system bankowości elektronicznej (wydruk lub postać elektroniczna JPK_WB²⁹).

(85) Informacje o przeprowadzonych transakcjach na rachunku bankowym w pliku JPK_WB obejmują m.in:

- dane identyfikacyjne podmiotu, którego dotyczy plik (nazwę, NIP, dane adresowe),
- numer IBAN rachunku, którego dotyczy wyciąg,
- datę, kwotę, walutę oraz tytuł operacji a także nazwę podmiotu będącego jej stroną,
- saldo rachunku przedsiębiorcy po dokonaniu zlecenia płatniczego.

(86) Ustalenie okoliczności odnoszących się do spełnienia świadczeń pieniężnych przelewem opierało się przede wszystkim na danych z wyciągów bankowych zapisanych w strukturze logicznej JPK_WB odnoszących się do elementu Wyciąg Wiersza: DataOperacji, KwotaOperacji, przy równoczesnym porównaniu ich z informacjami przekazanymi przez Stronę w Tabeli nr 1 wskazującymi na wysokość przelewu oraz datę zapłaty. Jednocześnie wskazać należy, że w przypadku dokonania zapłaty przelewem bankowym, za datę zapłaty Prezes Urzędu przyjął datę ustaloną na podstawie danych zawartych w plikach JPK_WB (DataOperacji).

Dowód: Pliki JPK_WB zapisane na płycie CD k. 29

(87) Mając na uwadze powyższe, Prezes UOKiK uznał, że rodzaj informacji zawartych w plikach JPK_WB, źródło ich pochodzenia oraz obiektywny charakter stanowią wiarygodne źródło informacji w powyższym zakresie umożliwiające zweryfikowanie wartości i dat spełnienia przelewem świadczeń pieniężnych opisanych przez Stronę w Tabeli nr 1.

Dowód: Pliki JPK_WB zapisane na płycie CD k. 29

²⁹ Broszura informacyjną dotyczącą struktur JPK_WB.

- (88) Dodatkowo, w przypadku braków lub rozbieżności między kwotami lub datami przelewu wskazanymi przez Stronę postępowania w Tabeli nr 1, a tymi wynikającymi z JPK_WB, Prezes Urzędu wzywał w toku postępowania o wyjaśnienie braków lub nieścisłości oraz przestanie dokumentów źródłowych potwierdzających spełnienie tychże świadczeń - potwierdzeń przelewu - w oparciu o te dokumenty ustalał okoliczności odnoszące się do ich spełnienia (m.in. sposób spełnienia, wysokość i datę spełnienia świadczenia pieniężnego).

Dowody: 1. Pismo Strony postępowania z dnia 26 stycznia 2023 r., k. 329-332;
2. Kopie potwierdzeń przelewów zapisane na płycie CD k. 105. K. 332

- (89) Przekazane pliki JPK_WB stanowią potwierdzenie zapłaty świadczeń pieniężnych dokonanej jedynie przelewem bankowym za pośrednictwem banków krajowych. Z przedstawionych przez Stronę informacji wynika natomiast, że część świadczeń pieniężnych wchodzących w zakres niniejszego postępowania, rozliczana była poprzez potrącenie całości lub części świadczenia pieniężnego wynikającego z faktury. W tych przypadkach, Prezes Urzędu ustalał daty spełnienia świadczeń pieniężnych w oparciu o inne dowody, aniżeli pliki JPK_WB.

Dowody: 1. Tabela nr 3 (tabela potrąceń), zapisana na płycie CD k. 75
2. Pismo Strony postępowania z dnia 2 listopada 2021 r., k. 72-75;
3. Pismo Strony postępowania z dnia 26 stycznia 2023 r., k. 329-332;
4. Tabela nr 1 w postaci pliku „Tabela nr 1 NIP_5541000095 2021_03_19” zapisana na płycie CD, k. 44.

- (90) Powyższa zasada dot. ustalania terminów zapłaty znalazła zastosowanie również w przypadku, gdy data doręczenia faktury wskazana przez Stronę w kolumnie 5 w Tabeli nr 1 była późniejsza od terminu zapłaty wskazanego przez Stronę w kolumnie 8 w Tabeli nr 1, gdyż Strona nie przedstawiła żadnych dowodów wskazujących na okoliczność, że opóźnianie się z doręczeniem dokumentu księgowego, jakim jest faktura, przez jej wystawcę, modyfikowałoby termin zapłaty tych świadczeń pieniężnych. W ocenie Prezesa Urzędu, otrzymanie przez Stronę postępowania zamówionych towarów czy też wykonanie na rzecz Strony zamówionych usług, nakłada na Stronę obowiązek wywiązania się z zawartej transakcji handlowej, tj. do spełnienia świadczenia pieniężnego w ustalonym terminie.

- (91) Należy podkreślić, że faktura nie jest elementem stosunku zobowiązaniowego, w tym umowy sprzedaży, a ma ona przede wszystkim znaczenie dla wykonania obowiązków podatkowych i powinna być następstwem wcześniej zawartej umowy (dokumentuje zdarzenie gospodarcze dla celów podatkowych), ale umowy nie może zastępować. Co do zasady,

ewentualne uchybienia normom prawa podatkowego nie wpływają na skuteczność i ważność umowy sprzedaży oraz nie modyfikują obowiązków stron umowy, co potwierdza również orzecznictwo cywilne³⁰ i sądowo-administracyjne. Brak lub opóźnienie doręczenia dokumentu księgowego, jakim jest faktura nie zwalnia dłużnika z obowiązku dokonania w ustalonym terminie zapłaty za dostarczone towary lub wykonane usługi³¹. Niewywiązanie się przez sprzedającego z obowiązku wystawienia faktury może natomiast skutkować powstaniem po jego stronie odpowiedzialności za wywołaną tym szkodę polegającą na niemożności odliczenia podatku VAT.

- (92) W ocenie Prezesa Urzędu powyższe znajduje zastosowanie szczególnie w profesjonalnym obrocie handlowym (a za taki należy uznać transakcje handlowe w rozumieniu Ustawy) w którym dłużnik - stosownie do brzmienia art. 355 § 1 k.c.- obowiązany jest do staranności ogólnie wymaganej w stosunkach danego rodzaju (należyta staranność). Zgodnie z art. 355 § 2 k.c. należyta staranność dłużnika w zakresie prowadzonej przez niego działalności gospodarczej określa się przy uwzględnieniu zawodowego charakteru tej działalności. Oznacza to, że nieotrzymanie faktury nie wyłącza konieczności spełnienia świadczenia pieniężnego w sytuacji, w której druga strona transakcji handlowej prawidłowo wykonała swoje zobowiązanie.
- (93) W konsekwencji, Prezes Urzędu oparł swoje ustalenia, stanowiące podstawę rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie na następujących dowodach:
1. Informacjach uzyskanych od Strony postępowania, obejmujących transakcje handlowe przedstawione w Tabeli nr 1 oraz informacjach zawartych w pismach Strony postępowania, w zakresie w jakim były one spójne z resztą materiału dowodowego, w tym z księgami podatkowymi i dowodami księgowymi;
 2. Częściach ksiąg podatkowych Strony - informacjach zawartych w ewidencjach podatkowych (w JPK_VAT);
 3. Dowodach księgowych:
 - fakturach VAT,
 - informacjach zawartych w JPK_WB,
 - potwierdzeniach przelewu,
 - dokumentach potrąceń,
 - wyciągach z rachunków bankowych;
 4. Innych dokumentach:

³⁰ Wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z 20 kwietnia 2016 r., V ACa 701/15; Wyrok Sądu Administracyjnego w Białymstoku z 25 października 2017r., sygn. I ACa 385/17.

³¹ Wyrok Sądu Okręgowego w Krakowie z 31 stycznia 2019 r., XII Ga 186/18.

- informacjach i wyjaśnieniach złożonych przez kontrahentów Strony postępowania.

5. Świadczenia pieniężne niespełnione lub spełnione po terminie przez Stronę postępowania w okresie czerwiec, lipiec, sierpień 2020 r.

- (94) Po dokonaniu opisanych wcześniej wyłączeń i weryfikacji zebranego materiału dowodowego Prezes Urzędu ustalił, że w okresie czerwiec, lipiec, sierpień 2020 r., Strona postępowania nie spełniła lub spełniła po terminie świadczenia pieniężne (dalej: „**zakwestionowane świadczenia pieniężne**”), które zostały wyszczególnione w opracowanych na potrzeby niniejszego dokumentu tabelach Z.1, Z.2, Z.3, Z.4, Z.5, Z.6.
- (95) Zakwestionowane świadczenia pieniężne obejmują świadczenia, których wartość została wyrażona przez strony transakcji handlowych w PLN, EUR. W odniesieniu do zakwestionowanych świadczeń pieniężnych, Strona postępowania stosowała różne metody spełniania świadczeń pieniężnych, tj. spełniała je zarówno przelewami bankowymi, gotówką, przelewami bankowymi potrącając równocześnie kwoty wynikające z korekt oraz dokonując potrąceń z własnymi należnościami, jak również częściowo dokonując potrąceń a częściowo opłacając przelewem bankowym pozostałą do zapłaty kwotę faktury.
- (96) Podziału na transakcje asymetryczne i symetryczne dokonano według informacji udostępnionych przez Stronę postępowania w Tabeli nr 1. W sytuacji, gdy termin zapłaty świadczenia w relacji wskazanej przez Stronę jako asymetryczna był zgodny z przepisami, tj. nie przekraczał 60 dni od daty dostarczenia faktury, Prezes Urzędu przyjął ustalenia Strony w zakresie statusu kontrahenta za prawidłowe. Z kolei, w sytuacji, gdy wskazany w Tabeli nr 1 w kolumnie „termin płatności wg umowy w dniach” (kolumna 7) termin zapłaty przekraczał maksymalny termin wskazany w ustawie, wówczas status kontrahenta Strony podlegał dalszej weryfikacji.
- (97) Transakcje zostały podzielone według walut transakcji, a następnie - według daty zapłaty świadczenia pieniężnego, tj. dokonano podziału na transakcje zapłacone z opóźnieniem, jednak w okresie postępowania (tj. czerwiec, lipiec, sierpień 2020 r.) oraz transakcje niezapłacone, jak również zapłacone z opóźnieniem poza okresem postępowania (czerwiec, lipiec, sierpień 2020 r.). Oddzielnie, jednakże również z podziałem na waluty transakcji, przedstawiono świadczenia pieniężne uznane przez Prezesa UOKiK za spełnione przez Stronę po terminie ustalonym w oparciu o art. 13 ust. 2 pkt 2 Ustawy - w związku ze stosowaniem przez Stronę postępowania postanowień umowy ustalających termin zapłaty z naruszeniem art. 7 ust. 2a Ustawy.
- (98) Zakwestionowane świadczenia pieniężne zostały ujęte w następujących tabelach:

Tabela	Kategoria zakwestionowanych świadczeń pieniężnych	Nr załącznika
Z.1	Zawiera świadczenia pieniężne spełnione po terminie w okresie objętym postępowaniem, co do których wartość świadczenia pieniężnego strony transakcji handlowych ustaliły w [informacja chroniona]	6
Z.2	Zawiera świadczenia pieniężne niespełnione w okresie objętym postępowaniem, co do których wartość świadczenia pieniężnego strony transakcji ustaliły w [informacja chroniona]	7
Z.3	Zawiera świadczenia pieniężne spełnione po terminie w okresie objętym postępowaniem, co do których wartość świadczenia pieniężnego strony transakcji handlowych ustaliły w [informacja chroniona]	8
Z.4	Zawiera świadczenia pieniężne niespełnione w okresie objętym postępowaniem, co do których wartość świadczenia pieniężnego strony transakcji ustaliły w [informacja chroniona]	9
Z.5	Świadczenia pieniężne spełnione przez Stronę po terminie z naruszeniem art. 7 ust. 2a Ustawy; co do których wartość świadczenia pieniężnego strony ustaliły w [informacja chroniona].	10
Z.6	Świadczenia pieniężne spełnione przez Stronę po terminie z naruszeniem art. 7 ust. 2a Ustawy; co do których wartość świadczenia pieniężnego strony ustaliły w [informacja chroniona].	11

6. Ustalenia dotyczące zakwestionowanych świadczeń pieniężnych

- (99) Prezes Urzędu ustalił, że obowiązek zapłaty powyższych świadczeń pieniężnych wynikał z zawartych przez Stronę postępowania umów z kontrahentami, których przedmiotem była odpłatna dostawa towarów lub odpłatne świadczenie usług, stwierdzonych wystawionymi przez nich dowodami zakupu - fakturami VAT, które Strona postępowania wykazała w Tabeli nr 1 w pliku o nazwie „Tabela nr 1 NIP_5541000095 2021_03_19”, które znalazły również odzwierciedlenie w ewidencji zakupu JPK_VAT lub w odpisach faktury. Każde z tych świadczeń pieniężnych było wymagalne w okresie objętym postępowaniem, tj. czerwiec, lipiec, sierpień 2020 r.

Dowód: Tabela nr 1 w pliku o nazwie „Tabela nr 1 NIP_5541000095 2021_03_19” , k. 44.

(100) Faktury dokumentujące zawarcie powyższych umów zostały ujęte przez Stronę w ewidencji zakupu VAT (JPK_VAT). W przypadku faktur nie ujętych w tej ewidencji Strona przedłożyła również odpisy faktury, które potwierdzały zawarcie transakcji handlowych i wynikający z nich obowiązek spełnienia świadczeń pieniężnych. Dodatkowo, część faktur dokumentujących zawarcie transakcji handlowych, z których wynika obowiązek zapłaty świadczeń pieniężnych przez Stronę postępowania, została przedłożona przez kontrahentów Strony postępowania.

Dowody: 1. Pismo Strony postępowania z dnia 9 listopada 2022 r., k. 103-105;

2. Pismo Strony postępowania z dnia 26 stycznia 2023 r., k. 329-332;

3. Pismo kontrahenta -[informacja chroniona]z dnia 22 grudnia 2022 r. k. 262-277.

4. Pismo kontrahenta -[informacja chroniona]z dnia 19 grudnia 2022 r. k. 290-296.

(101) W toku postępowania Prezes Urzędu ustalił, że w stosunku do części dowodów zakupu wystawione zostały dokumenty korygujące. Korekty te skutkowały zmniejszeniem wysokości świadczenia pieniężnego wynikającego z faktury pierwotnej. Prezes Urzędu potwierdził wystawienie przywołanych faktur korygujących w stosownych JPK_VAT i na tej podstawie pomniejszył wysokość świadczeń pieniężnych wynikających z faktur pierwotnych.

Dowody: 1. Tabela nr 1 w postaci pliku „Tabela nr 1 NIP_5541000095 2021_03_19” , k. 44.

2. Odpisy faktur VAT k. 105, k. 332

3. JPK_VAT k. 29

(102) Wszystkie transakcje handlowe, będące podstawą wystawienia faktur wskazanych w tabelach niniejszego pisma, zostały zawarte w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą prowadzoną przez Stronę i jej kontrahentów. Świadczenie pieniężne zostało w nich zastrzeżone w zamian za spełnienie świadczenia niepieniężnego, którego przedmiotem była dostawa towarów lub świadczenie usług. Umowy te miały charakter odpłatny.

(103) Mając na uwadze powyższe Prezes Urzędu ustalił, że zakwestionowane świadczenia pieniężne wynikają z umów (transakcji handlowych) posiadających następujące cechy:

- są umowami odpłatnymi;
- przedmiotem świadczenia niepieniężnego jest dostawa towarów lub świadczenie usług;
- stronami tych umów są podmioty, o których mowa w art. 2 Ustawy;
- zostały zawarte w związku z prowadzoną przez te podmioty działalnością.

- (104) Zakwestionowane świadczenia pieniężne stanowią zatem wynagrodzenie za dostawę towaru lub świadczenie usług w transakcjach handlowych w rozumieniu art. 4 pkt 1 Ustawy. W związku z powyższym stanowią one „świadczenia pieniężne” w rozumieniu art. 4 pkt. 1a Ustawy.
- (105) Zakwestionowane świadczenia pieniężne nie wynikają z umów, na podstawie których są wykonywane czynności bankowe w rozumieniu przepisów art. 5 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe³², a zatem nie podlegają wyłączeniu z zakresu zastosowania przepisów Ustawy na podstawie art. 3 pkt 2 Ustawy.
- (106) Z posiadanych przez Prezesa Urzędu informacji nie wynika, żeby w stosunku do Strony postępowania zostało otwarte postępowanie upadłościowe lub restrukturyzacyjne, co daje podstawę do przyjęcia, że przedmiotowe świadczenia nie stanowią długów objętych postępowaniami prowadzonymi na podstawie przepisów ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. - Prawo upadłościowe³³ oraz ustawy z dnia 15 maja 2015 r. - Prawo restrukturyzacyjne³⁴, a zatem nie podlegają wyłączeniu z zakresu zastosowania Ustawy na podstawie art. 3 pkt. 1 Ustawy. W tym zakresie Prezes Urzędu oparł się na dokumentach oraz wyjaśnieniach Strony postępowania złożonych w trakcie prowadzonego postępowania.
- (107) Jako terminy zapłaty uzgodnione przez strony transakcji handlowych (terminy zapłaty określone w umowach), Prezes Urzędu przyjął terminy wskazane przez Stronę postępowania w Tabeli nr 1 w zakresie, w którym uznał je za wiarygodne i niesprzeczne z całokształtem materiału dowodowego.

Dowód: Tabela nr 1 w postaci pliku „Tabela nr 1 NIP_5541000095 2021_03_19” , k. 44.

- (108) W przypadku, w którym umowny termin zapłaty wskazany przez Stronę postępowania przypadł na dzień uznany ustawowo za wolny od pracy lub na sobotę, Prezes Urzędu przyjął w swoich ustaleniach, że terminem zapłaty był następny dzień, który nie był dniem wolnym od pracy ani sobotą - stosownie do treści art. 115 k.c.
- (109) W odniesieniu do świadczeń pieniężnych spełnianych przelewem na rachunek dostawcy uprawnionego do otrzymania zapłaty od Strony postępowania, Prezes Urzędu ustalał wysokość i datę spełnienia świadczenia pieniężnego w oparciu wyciągi bankowe Strony postępowania w JPK_WB, a w przypadkach, w których w JPK_WB nie ujawniono danych przelewów - w oparciu o inne przedłożone przez Stronę postępowania dokumenty potwierdzające spełnienie świadczeń pieniężnych - potwierdzenia przelewu, a w przypadku

³² Dz. U. z 2022 r. poz. 2324, 2339, 2640 i 2707 oraz z 2023 r. poz. 180, 825, 996 i 1059

³³ Dz. U. z 2022 r., poz. 1520 oraz z 2023 r. poz. 825

³⁴ Dz. U. z 2022 r., poz. 2309

zapłaty gotówką za wiarygodną uznał datę spełnienia świadczenia wskazaną przez Stronę postępowania w Tabeli nr 1.

Dowody: 1. Tabela nr 1 w postaci pliku „Tabela nr 1 NIP_5541000095 2021_03_19” , k. 44.
2. JPK_WB k. 29
3. Potwierdzenia przelewu, k. 105. K. 332

(110) Dokonując oceny materiału dowodowego, Prezes Urzędu uwzględnił w szczególności przepisy art. 7 ust. 2 i 2a Ustawy określające zakres swobody kontraktowej w przedmiocie uzgadniania terminów zapłaty oraz art. 13 ust. 2 pkt 2 Ustawy określające skutki prawne jej przekroczenia i ustalił w przedmiotowym postępowaniu, że Strona postępowania stosowała w zawartych przez nią transakcjach handlowych z mikro, małymi lub średnimi przedsiębiorcami terminy zapłaty dłuższe od maksymalnych określonych art. 7 ust. 2a Ustawy.

(111) Z powyższych względów, w stosunku do transakcji handlowych Strony postępowania z dostawcami wymienionymi w Tabeli nr 1 będącymi wierzycielami Strony postępowania Prezes Urzędu po ustaleniu, że należą do sektora MŚP zgodnie z art. 13 ust. 2 pkt 2 Ustawy, zamiast postanowień umowy ustalających termin zapłaty z naruszeniem art. 7 ust. 2a Ustawy, zastosował maksymalny termin zapłaty wynoszący 60 dni, liczonych od dnia doręczenia Stronie postępowania faktury lub rachunku, potwierdzających dostawę towarów lub wykonanie usługi. W stosunku do tych świadczeń pieniężnych i względem tak wyznaczonych maksymalnych terminów zapłaty Prezes Urzędu ustalał, czy zostały one spełnione w terminie.

(112) Punktem wyjścia dla oceny zgodności umownych terminów zapłaty wskazanych przez Stronę w Tabeli nr 1 z art. 7 ust. 2a Ustawy, było oświadczenie Strony złożone w ramach Tabeli nr 1 niosące informację o tym, że kontrahent Strony złożył jej oświadczenie o posiadaniu statusu dużego przedsiębiorcy.

Dowód: Tabela nr 1 w postaci pliku „Tabela nr 1 NIP_5541000095 2021_03_19” , k. 44.

(113) W przypadku braku takiej informacji, niezbędne było ustalenie przez Prezesa Urzędu statusu przedsiębiorcy tych kontrahentów Strony, dla których Strona nie wskazała w Tabeli nr 1, że złożyli oni oświadczenie o posiadaniu statusu dużego przedsiębiorcy. W tym celu Prezes ustalił status kontrahentów na podstawie oświadczeń złożonych przez te podmioty w wykonaniu wezwania Prezesa Urzędu oraz korzystając z ogólnodostępnych baz danych.

(114) Na podstawie informacji pozyskanych od kontrahentów Strony, Prezes Urzędu ustalił, że niżej wymienieni kontrahenci posiadają jeden ze statusów: mikro-, mały lub średni przedsiębiorca: [informacja chroniona]

- [informacja chroniona]
- [informacja chroniona]
- [informacja chroniona]
- [informacja chroniona]
- [informacja chroniona]
- [informacja chroniona]
- [informacja chroniona]
- [informacja chroniona]
- [informacja chroniona]
- [informacja chroniona]
- [informacja chroniona]
- [informacja chroniona]
- [informacja chroniona]
- [informacja chroniona]
- [informacja chroniona]
- [informacja chroniona]
- [informacja chroniona]
- [informacja chroniona]
- [informacja chroniona]
- [informacja chroniona]

- [informacja chroniona]
- [informacja chroniona]
- [informacja chroniona]

Dowody:[informacja chroniona];

(115) Faktem powszechnie znanym, wynikającym z ogólnodostępnych rejestrów publicznych, tj. KRS i Systemu Udostępniania Danych o Pomocy Publicznej (SUDOP), który zawiera informacje o wdrażanych w Polsce środkach pomocowych, pomocy udzielonej w ramach wdrażanych w Polsce środków pomocowych, wszelkiej pomocy publicznej i pomocy *de minimis* udzielonej danemu beneficjentowi, jest, że jeden ze statusów: mikro-, mały lub średni przedsiębiorca posiadają następujący przedsiębiorcy:

- [informacja chroniona]
- [informacja chroniona]
- [informacja chroniona]
- [informacja chroniona]
- [informacja chroniona]
- [informacja chroniona]
- [informacja chroniona]

(116) W stosunku do świadczeń pieniężnych wyszczególnionych we wskazanej powyżej Tabeli Z.5 i Z.6, Prezes Urzędu uznał, że stosowane umowne terminy zapłaty naruszały art. 7 ust. 2a Ustawy, gdyż:

- wynikały z transakcji handlowych zawartych po 1 stycznia 2020 r.;
- Strona jako duży przedsiębiorca była dłużnikiem zobowiązanym do zapłaty świadczenia pieniężnego, a jej wierzycielem dostarczającym towary lub wykonującym usługi był mikro, mały lub średni przedsiębiorca;
- umowne terminy zapłaty przekraczały 60 dni liczone od dnia doręczenia Stronie postępowania faktury, potwierdzającej dostawę towaru lub wykonanie usługi.

(117) Wobec powyższego, w stosunku do tych świadczeń pieniężnych i w oparciu o art. 13 ust. 2 pkt 2 Ustawy, badając terminowość spełniania przez Stronę postępowania tych świadczeń pieniężnych i obliczając długość opóźnienia w ich spełnieniu, Prezes Urzędu zastosował maksymalny termin zapłaty przypadający 60-tego dnia liczonego od dnia doręczenia Stronie postępowania faktury, potwierdzającej dostawę towaru, wykonanie

usługi lub zakończenia badania towaru- zgodnie z założeniami opisanymi we wcześniejszej treści niniejszego pisma w punkcie V.1.3.

- (118) Na podstawie wskazanej przez Stronę w Tabeli nr 1 daty wpływu faktury (dowodu zakupu), potwierdzonej jednocześnie w JPK_VAT, Prezes Urzędu ustalił maksymalny termin zapłaty, który przypadł w okresie objętym postępowaniem i obliczył liczbę dni opóźnienia zgodnie z założeniami opisanymi we wcześniejszej treści niniejszego pisma w punkcie V.1.3.

Dowody: 1. Tabela nr 1 w postaci pliku „Tabela nr 1 NIP_5541000095 2021_03_19” , k. 44.
2. JPK_VAT k. 29

- (119) Jak już wskazano wcześniej, JPK_WB jest jedną ze struktur Jednolitego Pliku Kontrolnego, posiada jednolitą strukturę ustaloną przez Ministerstwo Finansów i stanowi plik kontrolny generowany na żądanie. JPK_WB wygenerowany na żądanie Strony postępowania przez bank zawiera zestawienie wszystkich informacji o przelewach krajowych dokonywanych za pomocą tego rachunku bankowego, podmiotach których te transakcje dotyczą oraz dokładnych kwot sald konta. Mając na uwadze powyższe, Prezes UOKIK uznał, że rodzaj informacji zawartych w JPK WB, źródło ich pochodzenia oraz obiektywny charakter pozwalają na uznanie ich za wiarygodne źródło informacji o wysokościach przelewów i datach spełnienia świadczeń pieniężnych przez Stronę. Podobnie, mając na uwadze, że wydruk wygenerowanego elektronicznie z systemu bankowego potwierdzenia przelewu stanowi dokument sporządzony na podstawie art. 7 ustawy Prawo Bankowe³⁵, Prezes UOKIK uznał, że znajdujące się w materiale dowodowym potwierdzenia przelewu, również stanowią wiarygodne źródło informacji, co do wysokości i dat spełnienia świadczeń pieniężnych przez Stronę.

- (120) Świadczenia pieniężne zawarte w Tabeli Z.2 i Z.4, zgodnie z oświadczeniem Strony postępowania w Tabeli nr 1 oraz wyjaśnieniami, zostały spełnione po 31 sierpnia 2020 r., tj. po okresie objętym postępowaniem. W stosunku do tych świadczeń pieniężnych - uznanych za niespełnione w okresie objętym postępowaniem - liczba dni opóźnienia w spełnieniu świadczenia pieniężnego była liczona do ostatniego dnia objętego postępowaniem, tj. 31 sierpnia 2020 r.

- (121) Na podstawie zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego Prezes Urzędu ustalił, że w ramach rozliczeń z kontrahentami z tytułu odpłatnej dostawy towarów lub świadczonych

³⁵ Dz. U. 140 z 1997 r., poz. 939 z zm.

usług, Strona rozliczała swoje zobowiązania w całości lub w części, również poprzez potrącenie wzajemnych wierzytelności (określane również mianem kompensaty).

(122) Zgodnie z treścią art. 498 k.c., potrącenie polega na umorzeniu dwóch przeciwstawnych sobie wierzytelności. W obrocie gospodarczym, korzystając z zasady swobody umów, strony mogą ustalić inne zasady dokonywania potrąceń niż wynikające z art. 498 k.c., tj. dokonywać potrąceń umownych. Co do zasady, warunki rozliczeń dokonywanych z zastosowaniem potrącenia umownego, stanowią przedmiot ustaleń umownych pomiędzy stronami umowy, a zatem wedle ustaleń poczynionych pomiędzy stronami transakcji handlowej należy dokonywać badania terminowości spełniania świadczeń pieniężnych spełnionych poprzez potrącenie.

(123) Strona przekazała informacje dotyczące rozliczeń dokonywanych z wykorzystaniem potrąceń w załączeniu do pism z dnia 9 listopada 2022 r. oraz 26 stycznia 2023 r., a także w tabeli nr 3. Przekazane informacje pozwoliły na potwierdzenie faktu spełnienia świadczeń pieniężnych w tym zakresie.

Dowody: 1. Tabela nr 3 (tabela potrąceń), k. 75

2. Pismo Strony postępowania z dnia 9 listopada 2022 r., k. 103-105;

3. Pismo Strony postępowania z dnia 26 stycznia 2023 r., k. 329-332.

(124) Na skutek porównania informacji co do istnienia i wysokości świadczeń pieniężnych, do których zapłaty jako dłużnik zobowiązana była Strona postępowania, obowiązujących Stronę terminów zapłaty tychże świadczeń oraz dat ich spełnienia przez Stronę postępowania, Prezes Urzędu ustalił, że zakwestionowane świadczenia pieniężne nie zostały spełnione przez Stronę postępowania w okresie objętym postępowaniem, tj. czerwiec, lipiec, sierpień 2020 r. lub zostały przez Stronę postępowania spełnione po terminie umownym w okresie objętym niniejszym postępowaniem.

7. Stanowisko „Hanplast” sp. z o.o.

(125) W odpowiedzi na pismo Prezesa Urzędu z dnia 21 czerwca 2023 r. Strona przekazała stanowisko przedstawione szczegółowo pod numerem bocznym 30.

(126) Prezes Urzędu przeanalizował treść złożonych przez Stronę wyjaśnień oraz przedłożonych przez nią dowodów i w oparciu o całokształt zebranego w sprawie materiału dowodowego dokonał ostatecznie następujących ustaleń.

zjawisk w gospodarce. Ustawodawca uznał, że opóźnienia w spełnianiu świadczeń pieniężnych powodują negatywne skutki dla ogółu, dla całej gospodarki, a nie tylko dla bezpośrednio nim dotkniętych podmiotów. Dlatego zdecydował się na wprowadzenie deliktu administracyjnego, o którym mowa w art. 13b Ustawy.

W toku niniejszego postępowania Prezes Urzędu ustalił, że Strona popełniła delikt administracyjny polegający na nadmiernym opóźnianiu się ze spełnianiem świadczeń pieniężnych. W jego wyniku w okresie objętym postępowaniem [informacja chroniona] Strony nie otrzymało na czas zapłaty za dostarczenie towaru lub wykonanie usługi. Łączna wartość świadczeń pieniężnych nie spełnionych w terminie przez Stronę postępowania wyniosła [informacja chroniona] **złotych**. Nie ulega wątpliwości, że bezprawnym zachowaniem Strony dotknięty został szerszy krąg uczestników rynku, a nieotrzymanie przez nich na czas zapłaty jest zjawiskiem niekorzystnym dla gospodarki, grozi powstawaniem zatorów płatniczych, a zatem narusza wymagający ochrony interes publicznoprawny. Powyższe uzasadnia podjęcie interwencji przez Prezesa Urzędu w niniejszej sprawie³⁶. Należy przy tym mieć na uwadze, jak wskazano na wstępie niniejszej decyzji, że niepłacenie na czas wierzycielom wywołuje daleko idące skutki na rynku, bowiem pośrednio może oddziaływać również na kolejne podmioty uczestniczące w łańcuchach dostaw. A zatem krąg podmiotów dotkniętych bezprawnym zachowaniem Strony może być znacznie szerszy.

8. Suma wartości świadczeń pieniężnych niespełnionych oraz spełnionych po terminie przez Stronę postępowania w okresie objętym postępowaniem tj. czerwiec, lipiec, sierpień 2020 r.

(133) Prezes Urzędu ustalił, że suma wartości świadczeń pieniężnych wymagalnych w okresie czerwiec, lipiec, sierpień 2020 r., które nie zostały w nim spełnione lub zostały spełnione po terminie przez Stronę postępowania, wyniosła w poszczególnych tabelach:

- w Tabeli Z.1 -[informacja chroniona],
- w Tabeli Z.2 -[informacja chroniona],
- w Tabeli Z.3 -[informacja chroniona],
- w Tabeli Z.4 -[informacja chroniona],
- w Tabeli Z.5 -[informacja chroniona].
- W Tabeli Z.6 - [informacja chroniona]

(134) Jak wynika z materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie, w okresie objętym postępowaniem Strona postępowania dokonywała transakcji handlowych w następujących

³⁶ Por. *Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów. Komentarz*, red. C. Banasiński i E. Piontek, Warszawa 2009, s. 17-18 i powołane tam orzecznictwo.

walutach: [informacja chroniona]. Ustalenia w zakresie nadmiernego opóźniania się przez Stronę postępowania ze spełnianiem świadczeń pieniężnych wyrażonych w walutach obcych obrazuje Tabela Z.3 oraz Z.4 i Z.6. Tabele Z.1, Z.2 oraz Z.5 dotyczą świadczeń pieniężnych wyrażonych w PLN.

(135) Mając na uwadze powyższe, Prezes UOKiK ustalił wartość świadczeń pieniężnych niespełnionych przez Stronę postępowania w okresie objętym postępowaniem lub spełnionych przez Stronę postępowania po terminie, po przeliczeniu na złotówki (PLN) świadczeń pieniężnych wyrażonych w walutach obcych, na podstawie art. 10 ust. 1a w zw. z art. 13v ust. 1 Ustawy.

(136) Jako podstawę przewalutowania świadczeń pieniężnych (w kwotach brutto) wyrażonych w walutach obcych, Prezes Urzędu przyjął średni kurs danej waluty ogłaszany przez Narodowy Bank Polski na ostatni dzień roboczy miesiąca poprzedzającego miesiąc, w którym świadczenia pieniężne stały się wymagalne tj. odpowiednio:

- na dzień 28 lutego 2020 r. dla świadczeń pieniężnych, które stały się wymagalne w okresie od 1 marca 2020 r. do 31 marca 2020 r.,
- na dzień 31 marca 2020 r. dla świadczeń pieniężnych, które stały się wymagalne w okresie od 1 kwietnia 2020 r. do 30 kwietnia 2020 r.,
- na dzień 30 kwietnia 2020 r. dla świadczeń pieniężnych, które stały się wymagalne w okresie od 1 maja 2020 r. do 31 maja 2020 r.,
- na dzień 29 maja 2020 r. dla świadczeń pieniężnych, które stały się wymagalne w okresie od 1 czerwca 2020 r. do 30 czerwca 2020 r.,
- na dzień 30 czerwca 2020 r. dla świadczeń pieniężnych, które stały się wymagalne w okresie od 1 lipca 2020 r. do 31 lipca 2020 r.,
- na dzień 31 lipca 2020 r. dla świadczeń pieniężnych, które stały się wymagalne w okresie od 1 sierpnia 2020 r. do 31 sierpnia 2020 r.

(137) Dokonanie przewalutowań w oparciu o powyższe zasady uzasadnione jest brzmieniem ustawy, w tym w szczególności jej art. 10 ust. 1a z uwzględnieniem wykładni funkcjonalnej i systemowej przywołanego przepisu. Powołując się na wykładnię funkcjonalną, regulacja zawarta w art. 10 Ustawy dotyczącą rekompensaty za koszty odzyskiwania należności ma na celu wzmocnienie pozycji wierzycieli i zniechęcenie dłużników do opóźnień w spełnianiu świadczeń pieniężnych, ten sam cel przyświeca założeniom Ustawy. Stosownie zaś do wykładni systemowej należy przyjąć, iż ustawodawca działa racjonalnie i tworzy spójny system prawny, w tym kontekście należy ustalić znaczenie interpretowanej normy odnosząc się do całego systemu prawa. Konstrukcja przewidziana

w art. 10 ust. 1a Ustawy (wyliczenia kursu ostatniego dnia roboczego miesiąca poprzedzającego miesiąc, w którym świadczenie pieniężne stało się wymagalne) odnosi się do dnia wymagalności - okoliczności mającej kluczowe znaczenie z punktu widzenia przedmiotu niniejszego postępowania. W toku postępowania w sprawach nadmiernego opóźniania się ze spełnianiem świadczeń pieniężnych, dokonano weryfikacji dnia wymagalności, co z kolei stanowi punkt wyjścia do ustalenia czy Strona dopuściła się nadmiernego opóźniania się w spełnianiu świadczeń pieniężnych na podstawie art. 13b Ustawy.

(138) W odniesieniu do kwestii przewalutowania należności wymaga również dodania, że Prezes Urzędu w toku postępowania nie badał prawidłowości przeliczania przez Stronę wartości pieniężnych wyrażonych w walutach obcych na złotych w celach wynikających z przepisów ustaw podatkowych, ustawy o rachunkowości i innych przepisów prawa polskiego i obcego z uwagi na fakt, iż ocena prawidłowości dokonywanych przewalutowań w powyższym zakresie znajduje się w kompetencjach innych niż Prezes Urzędu podmiotów wykonujących zadania publiczne. Mając na uwadze powyższe Prezes Urzędu nie kwestionuje wyniku dokonywanych przez Stronę przewalutowań w dokumentach przedkładanych przez Stronę w przedmiotowym postępowaniu mając na uwadze, że jak wyżej wskazano, przewalutowania zostały dokonane przez Stronę na innej podstawie prawnej niż ustawa o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych.

(139) W konsekwencji, Prezes Urzędu ustalił, że w okresie czerwiec, lipiec, sierpień 2020 r., łączna **suma wartości świadczeń pieniężnych niespełnionych oraz spełnionych po terminie przez „Hanplast” sp. z o. o. wyniosła**[informacja chroniona]- a zatem przekracza próg ustawowy, o którym mowa w art. 13b ust. 2 Ustawy w zw. z art. 14 ust. 2 ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia zatorów płatniczych.

(140) Biorąc pod uwagę opisane w niniejszej decyzji wyniki postępowania dowodowego, w ocenie Prezesa Urzędu, w niniejszej sprawie zachodzą kumulatywnie wszystkie pozytywne przesłanki dla stwierdzenia, że Strona postępowania nadmiernie opóźniała się ze spełnianiem świadczeń pieniężnych w okresie czerwiec, lipiec, sierpień 2020 r., tj.:

- posiadała status przedsiębiorcy w rozumieniu art. 2 Ustawy,
- zawierała transakcje handlowe w rozumieniu art. 4 pkt 1 Ustawy w związku z prowadzoną przez strony umów działalnością,
- nadmiernie opóźniała się ze spełnianiem świadczeń pieniężnych w okresie objętym postępowaniem (stosownie do art. 13b ust. 1 i 2 Ustawy),
- strona postępowania nie posiadała statusu podmiotu publicznego.

(141) W związku z powyższym należy stwierdzić, iż w okresie objętym postępowaniem - stanowiącym czerwiec, lipiec, sierpień 2020 r. - Strona naruszyła zakaz ustawowy, o którym mowa w art. 13b ust. 1 Ustawy, a zatem popełniła delikt administracyjny polegający na nadmiernym opóźnianiu się ze spełnianiem świadczeń pieniężnych.

VI. Kara i przesłanki odstąpienia od jej wymierzenia.

1. Przesłanka do odstąpienia od wymierzenia kary na podstawie art. 13v ust. 6 Ustawy.

(142) Zgodnie z dyspozycją przepisu art. 13v ust. 6 Ustawy w zw. z art. 3 ust. 6 ustawy zmieniającej, „Prezes Urzędu odstępuje od wymierzenia administracyjnej kary pieniężnej i poprzestaje na pouczeniu, jeżeli wartość niespełnionych lub spełnionych po terminie przez stronę postępowania świadczeń pieniężnych, za które zgodnie z ust. 2 obliczono by jednostkowe kary, jest równa lub mniejsza od wartości świadczeń pieniężnych nieotrzymanych lub otrzymanych po terminie przez tę stronę postępowania w okresie objętym postępowaniem. Przy obliczaniu wartości świadczeń pieniężnych nieotrzymanych lub otrzymanych po terminie, o których mowa w zdaniu pierwszym, nie uwzględnia się wartości świadczeń pieniężnych, w przypadku których termin spełnienia świadczenia pieniężnego upłynął wcześniej niż w terminie 2 lat przed dniem wszczęcia postępowania.”

(143) Z ustalonego stanu faktycznego sprawy wynika, iż w okresie objętym postępowaniem, tj. czerwiec, lipiec, sierpień 2020 r.:

- a) łączna suma wartości świadczeń pieniężnych nieotrzymanych lub otrzymanych po terminie przez „Hanplast” sp. z o.o., wyniosła [informacja chroniona]
- b) łączna suma wartości świadczeń pieniężnych niespełnionych oraz spełnionych po terminie przez „Hanplast” sp. z o. o. wyniosła [informacja chroniona]

Oznacza to, że w okresie, którego dotyczy postępowanie, kwota świadczeń pieniężnych niespełnionych oraz spełnionych po terminie przez Stronę znacząco przewyższa wartość świadczeń pieniężnych przez nią nieotrzymanych lub otrzymanych po terminie.

(144) Z powyższych względów, należy stwierdzić, że nie została spełniona przesłanka, o której mowa z art. 13v ust. 6 Ustawy w zw. z art. 3 ust. 6 ustawy zmieniającej, a zatem w niniejszej sprawie nie zachodzi podstawa do odstąpienia od wymierzenia kary na podstawie art. 13v ust. 6 Ustawy.

2. Przesłanka do odstąpienia od wymierzenia kary na podstawie art. 13v ust. 7 Ustawy.

- (145) Zgodnie z art. 13v ust. 7 Ustawy w zw. z art. 3 ust. 6 ustawy zmieniającej w przypadku, gdy do nadmiernego opóźniania się ze spełnianiem świadczeń pieniężnych doszło na skutek działania siły wyższej Prezes Urzędu odstępuje od wymierzenia administracyjnej kary pieniężnej.
- (146) Jak trafnie zauważył NSA w wyroku z dnia 27 października 2017 r., I OSK 3394/15, pojęcie siły wyższej nie jest definiowane normatywnie. W literaturze i judykaturze dominuje pogląd, że siła wyższa oznacza zdarzenie zewnętrzne w stosunku do powołującego się na nią podmiotu, którego to zdarzenia nie dało się przewidzieć ani mu zapobiec, nawet przy dołożeniu najwyższego stopnia staranności (wyrok NSA z 16 lutego 2018 r., I GSK 703/16; uchw. pełnego składu Izby Cywilnej SN z 26.10.2007 r., III CZP 30/07, OSNC 2008, Nr 5, poz. 43). Najczęściej dotyczy to stanu klęski żywiołowej związanej z działaniem sił przyrody, lecz także może chodzić o zakłócenia porządku społecznego, jak zamieszki, wojna (wyroki NSA z 16 lutego 2018 r., I GSK 703/16 i I GSK 170/16). Przez siłę wyższą rozumie się zdarzenie zewnętrzne (teoria obiektywna), które ma charakter nadzwyczajny (nikły stopień prawdopodobieństwa jego wystąpienia) i którego skutkom w świetle aktualnego poziomu wiedzy i techniki nie można zapobiec (por. post. SN z 16 września 2011 r., IV CSK 77/11).
- (147) Samo wystąpienie okoliczności, które można uznać za przejaw siły wyższej, nie jest wystarczające do przyjęcia, iż w danych okolicznościach mamy do czynienia z siłą wyższą, gdyż dodatkowo należy brać pod uwagę także to, czy osoba, która z zaistnienia obiektywnych zdarzeń, składających się na siłę wyższą, wywodzi skutki prawne, mogła przeciwdziałać i zapobiec skutkom zaistnienia tych zdarzeń [T. Szanciło, Prawo przewozowe. Komentarz, Warszawa 2008, s. 303; por. wyr. SN z 9 kwietnia 1952 r., C-962/51, OSNCK 1954, Nr 1, poz. 2; wyr. SN z 9 lipca 1962 r., I CR 34/62, OSNC 1963, Nr 12, poz. 262; wyr. SN z 11.1.2001 r., IV CKN 150/00, OSNC 2001, Nr 10, poz. 153, z glosą A. Szpunara, Rejent 2001, Nr 12, s. 111, i M. Kolasińskiego, PiP 2002, Nr 7, s. 100; por. także w Z. Radwański, A. Olejniczak, Zobowiązania - część ogólna, Warszawa 2008, s. 213; W. Czachórski w: Z. Radwański (red.), System prawa cywilnego. Prawo zobowiązań - część ogólna, t. 3, cz. 1, Wrocław 1981, s. 614; W. Dubis, w: E. Gniewek (red.), Kodeks cywilny. Komentarz, Warszawa 2008, art. 435, Nb 13; M. Safjan, w: K. Pietrzykowski (red.), Kodeks cywilny. Komentarz, t. 1, Warszawa 2005, art. 435, Nb 17]³⁷. Przy czym w orzecznictwie polskich sądów dominuje zapatrywanie

³⁷ Zob też: uchwała pełnego składu Izby Cywilnej Sądu Najwyższego z dnia 26 października 2007 r., III CZP 30/07, OSNC 2008/5/43; Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 września 2011 r., IV CSK 77/11, LEX nr 1084732.

opowiadające się za koncepcją obiektywną siły wyższej, zgodnie z którą do zdarzeń objętych kategorią siły wyższej zalicza się zdarzenia **zewnętrzne** w stosunku do przedsiębiorstwa. Ponadto zwykle dodaje się, że działanie siły wyższej musi być **nieuchronne** - czyli niemożliwe do zapobieżenia oraz **nadzwyczajne** - czyli niemożliwe do przewidzenia i nagłe³⁸. Wymienione cechy musi wykazywać samo to zjawisko, które jest oceniane jako działanie siły wyższej. Samo w sobie musi być więc ono nadzwyczajne i w konsekwencji nieuchronne oraz w danym układzie stosunków niemożliwe do przewidzenia, czyli innymi słowy "**przemożne**". Należy je zaś uznać za takie, jeżeli ze względu na tkwiącą w nim moc oddziaływania nie było przed nim, a ściślej - przed jego skutkami, żadnej obrony. W orzecznictwie podnosi się, że przy ocenie, czy mamy do czynienia z siłą wyższą należy brać pod uwagę także element subiektywny - tzn. to, czy zainteresowana osoba mogła przeciwdziałać i zapobiec działaniu obiektywnych zdarzeń, składających się na siłę wyższą. Ta okoliczność podlega ocenie w konkretnym układzie faktycznym.

(148) Biorąc pod uwagę wskazane cechy „siły wyższej” należy dojść do wniosku, że również na gruncie regulacji administracyjnoprawnej adresat zakazu jest zobowiązany do zachowania najwyższej staranności w zakresie podjęcia działań, w celu odwrócenia negatywnych skutków zaistniałej przeszkody tak, aby nie dopuścić do naruszenia zakazu administracyjnego³⁹.

(149) Nadto, oczywistym jest, że pomiędzy zdarzeniem kwalifikowanym, jako „siła wyższa”, a naruszeniem prawa musi istnieć bezpośredni **związek przyczynowy**. Na gruncie prawa cywilnego podkreśla się, że wystąpienie siły wyższej wywołuje skutek egzoneracyjny jedynie w przypadku, gdy siła wyższa stanowi wyłączną przyczynę niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania, czy też szkody {tak: M. Zelek [w:] M. Gutowski (red.), Kodeks cywilny. Tom II. Komentarz. Art. 353-626. Wyd. 3, Warszawa 2022, Nb. V.3)}. Przyczyna ta musi zaistnieć faktycznie, a nie tylko potencjalnie uniemożliwić wykonanie zobowiązań, uprawnionemu dochodzenia roszczeń oraz - co istotne - skutkowi temu uprawniony nie mógł zapobiec {P. Machnikowski [w:] E. Gniewek (red.), Kodeks cywilny. Komentarz, 2011 r., s. 281, t.5}. W orzecznictwie sądowym podkreśla się, że siły wyższej, a nawet nadzwyczajnych okoliczności w rozumieniu 357¹ k.c., w przypadku działalności gospodarczej nie stanowią

³⁸ Por. orzeczenia Sądu Najwyższego: z dnia 20 października 1936 r., C II 2086/36, Zb. Urz. OSN 1937/4/158, z dnia 9 kwietnia 1952 r., C 962/51, OSNCK 1954/1/2, z dnia 7 lutego 1953 r., I C 60/53, OSNCK 1954/2/35, z dnia 30 kwietnia 1960 r., 3 CR 783/59, OSP 1961/3/79, z dnia 9 lipca 1962 r., I CR 54/62, OSNC 1963/12/262, z dnia 26 sierpnia 1992 r., I PRN 36/92, OSNC 1993/7-8/138, z dnia 11 lutego 1997 r., II CKN 78/96, z dnia 24 listopada 2000 r., III CZP 37/00, OSNC 2001/4/56, z dnia 16 stycznia 2002 r., IV CKN 629/00, z dnia 4 września 2004 r., IV CKN 420/01., wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 19 listopada 2019 r., III APa 15/19. Podobnie NSA np. w wyroku z dnia 30 września 2014 r., II GSK 299/13, Legalis nr 1087299.

³⁹ Por. wyrok WSA w Warszawie z 26 lipca 2020 r., VI SA/Wa 2285/19, Lex 3050524, wyrok WSA w Rzeszowie z 20 września 2018 r., II SA/Rz 189/19, Lex nr 2557935.

zjawiska takie jak spadek poziomu sprzedaży wynikający z przeobrażeń rynku zwiększenia konkurencji, ewolucji zachowań konsumenckich, czy też zmiany legislacyjne oddziałujące na warunki prowadzenia działalności gospodarczej, które mają charakter powszechny i zostały wprowadzone drogą ustawy przez prawodawcę krajowego i jako takie wpisują się w ryzyko prowadzenia działalności gospodarczej (tak m.in. WSA w Gliwicach w wyroku z dnia 17 lutego 2022, I SA/Gl 1438/21; SO w Płocku w wyroku z dnia 30 sierpnia 2019 r., I C 588/19). Ponadto nie można powoływać się na siłę wyższą, gdy naruszenie prawa stanowi konsekwencję nieusunięcia skutków jej działania lub gdy siła wyższa została poprzedzona czynnikiem przyczyniającym się do powstania stanu niezgodnego z prawem.⁴⁰

(150) Należy zauważyć, że podstawowe koncepcje teoretyczne siły wyższej zostały rozwinięte na tle prawa zobowiązań przy jej rozważaniu jako przyczyny usprawiedliwiającej niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania⁴¹. W tym zakresie uznaje się, że na siłę wyższą może się strona powoływać tylko wtedy, gdy ma ona **wpływ na niemożność wykonania przez nią zobowiązania** oraz gdy zachodzi bezpośredni związek przyczynowy między siłą wyższą, a niewykonaniem zobowiązania.⁴² W zakresie definicji pojęcia „siły wyższej”, o której mowa w art. 189e kpa oraz przepisach materialnego prawa administracyjnego, doktryna prawa administracyjnego i sądy administracyjne odwołują się do dorobku prawa cywilnego⁴³. W przedmiotowym postępowaniu jest to tym bardziej uzasadnione, że naruszenie zakazu administracyjnego powiązane jest z opóźnianiem się w spełnianiu świadczeń pieniężnych, czyli niewykonaniem zobowiązań cywilnoprawnych, a zatem nawiązanie do tych koncepcji jest uzasadnione. Skoro popełnienie deliktu administracyjnego, o którym mowa w art. 13b ust. 1 Ustawy polega na niewykonaniu zobowiązania - nie spełnieniu w terminie świadczenia pieniężnego - to oczywistym jest, że „siła wyższa”, o której mowa w tym przepisie, musi stanowić przeszkodę w spełnianiu świadczeń pieniężnych.

(151) Analizowany przepis art. 13 ust. 7 Ustawy w zw. z art. 3 ust. 6 ustawy zmieniającej wyraźnie wskazuje, że siła wyższa jako przesłanka odstąpienia przez Prezesa UOKiK od wymierzenia administracyjnej kary pieniężnej, znajduje zastosowanie jedynie wówczas, gdy do naruszenia prawa doszło **wskutek** zdarzenia o takim charakterze. Konieczne jest zatem, żeby nadmierne opóźnienie się ze spełnianiem świadczeń pieniężnych, które stanowi

⁴⁰ H. Knysiak-Sudyka (red.), *Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz*, art. 189e, wyd. II, WKP 2019.

⁴¹ Uchwała pełnego składu Izby Cywilnej Sądu Najwyższego z dnia 26 października 2007 r., III CZP 30/07, OSNC 2008/5/43.

⁴² Tak również Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 28 września 1971 r., II CR 388/71, OSNCP 1972/3/58. Rozważania SN dotyczą wprawdzie odpowiedzialności deliktowej za szkodę, ale pozostają aktualne w analizowanej sytuacji.

⁴³ M. Jaśkowska, M. Wilbrandt-Gotowicz, A. Wróbel, *Komentarz aktualizowany do Kodeksu postępowania administracyjnego*, art. 189e kpa, opubl. Lex. Por. też wyrok NSA z 30 września 2014 r., II GSK 299/13, Lex nr 1572663.

powód wymierzenia tej sankcji, pozostawało w bezpośrednim związku z wystąpieniem siły wyższej. Będzie się on wyrażał w tym, że do naruszenia prawa ponad wszelką wątpliwość nie doszłoby, gdyby nie nastąpienie takiego zdarzenia.

(152) Biorąc pod uwagę cytowane wyżej orzecznictwo sądów powszechnych i Sądu Najwyższego dotyczące „siły wyższej”, jako przyczyny zwolnienia z odpowiedzialności cywilnej (w tym przeszkody w wykonaniu zobowiązań), jak również spójne z nim orzecznictwo sądów administracyjnych dotyczące „siły wyższej”, jako przesłanki zwolnienia z odpowiedzialności administracyjnej - należy stwierdzić, że zastosowanie art. 13v ust. 7 Ustawy wymaga spełnienia następujących przesłanek:

- wykazania, że w określonym czasie w okresie objętym postępowaniem w stosunku do strony postępowania działało obiektywne zdarzenie o cechach „siły wyższej”, tj. zewnętrzne i nadzwyczajne (czyli nagłe i nieprzewidywalne);
- wykazania, że działanie „siły wyższej” stanowiło przeszkodę w spełnianiu świadczeń pieniężnych;
- wykazania, że strona postępowania nie mogła zapobiec działaniu tej siły i jej następstwom, że nie było przed nią żadnej obrony, nie dawało żadnej alternatywy - tak, że nawet przy zachowaniu najwyższej staranności nie mogła ona zapobiec naruszeniu zakazu (przemóżny charakter zdarzenia);
- wykazania, że działanie siły wyższej doprowadziło do nadmiernego opóźniania się w spełnianiu świadczeń pieniężnych - czyli do naruszenia zakazu ustawowego (związek przyczynowy), czyli wykazana, że gdyby nie działanie siły wyższej, do naruszenia zakazu by nie doszło;

(153) Nie ulega przy tym wątpliwości, że wykazanie, że do naruszenia zakazu doszło wskutek działania siły wyższej, należy do adresata zakazu - czyli do Strony postępowania.⁴⁴

(154) Należy przy tym mieć na względzie, że siła wyższa jako przesłanka zwolnienia z odpowiedzialności cywilnej za niewykonanie zobowiązania jest wyjątkiem od zasady dotrzymywania umów (*pacta sunt servanda*), stanowiącej fundament prawa zobowiązań (art. 354 §1 *in principio* k.c.). Jako wyjątek od tej zasady - podobnie jak instytucja nadzwyczajnej zmiany stosunków (art. 357¹ kc) - powinna być interpretowana ściśle, a nie rozszerzająco⁴⁵. Podobnie na gruncie prawa administracyjnego - skutki działania siły wyższej są wyjątkiem od zasady odpowiedzialności za delikt administracyjny. Odpowiedzialność za popełnienie

⁴⁴ M. Jaśkowska, M. Wilbrandt-Gotowicz, A. Wróbel, *Komentarz aktualizowany do Kodeksu postępowania administracyjnego*, art. 189e kpa, opubl. Lex.

⁴⁵ Por. Wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 9 maja 2022 r., VII AGa 965/21, Lex nr 3425394 -w którym Sad ten stwierdził, że rozwiązanie zawarte w art. 357¹ k.c., jako wyjątek od zasady stabilności umów, zawartej w art. 354 k.c., nie może być stosowany rozszerzająco.

(155) Powyższe znajduje potwierdzenie również w orzecznictwie Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości, który w licznych wyrokach, zapadłych w zróżnicowanych ramach prawnych, wskazuje na konieczność ścisłej interpretacji pojęcia siły wyższej jako wyjątku od zasady⁴⁶.

⁴⁶ Por. np. wyroki Trybunału Sprawiedliwości: z dnia 14 czerwca 2012 r. w sprawie z C-533/10 – CIVAD, EU:C:2012:347, (Nb 24-25); z dnia 18 lipca 2013 r. w sprawie C-99/12 – Eurofit, EU:C:2013:487, (Nb 37); z dnia 25 stycznia 2017 r., w sprawie C-640/15 – Vilkas, EU:C:2017:39, Nb 56, czy też wyrok z dnia 10 kwietnia 2003 r., w sprawie C-167/99 – SERS EU:C:2003:215 – w którym mowa o sile wyższej, jako odstępstwie od zasady wykonywania zobowiązań. (Nb 106).

(157) Należy podkreślić, że wystąpienie samej epidemii COVID-19, jakiegokolwiek dotkliwe wiązałyby się z nią skutki dla gospodarki i przedsiębiorców, nie oznacza prawa do automatycznego przyznawania ulg w zapłacie zobowiązań publicznoprawnych. W tym zakresie organy władzy publicznej muszą działać na podstawie przepisów prawa i w jego granicach (art. 2 Konstytucji RP). W aktualnym orzecznictwie sądów powszechnych akcentuje się, że choć niewątpliwie epidemia COVID-19 była zdarzeniem nadzwyczajnym, zewnętrznym, którego nie przewidziano i któremu skutecznie nie można było zapobiec, a dodatkowo stanowiła przeszkodę o charakterze powszechnym, niezależną od woli sądu i stron - to jednakże może co do zasady być uznana za siłę wyższą jedynie w odniesieniu do pierwszych miesięcy jej trwania, tj. do okresu od marca do maja 2020 r. Ponadto, co istotniejsze, nawet uznanie in abstracto epidemii COVID-19 za siłę wyższą nie jest wystarczające do uznania, że stanowi ona okoliczność egzoneracyjną in concreto, tj. w konkretnej sprawie nie wystarczy wykazać na fakt powszechnie znany zaistnienia epidemii, ale należy wykazać, że zaistnienia epidemii wykluczała możliwość działania przez podmiot, który powołuje się na zaistnienie siły wyższej (zob.: wyrok SA w Lublinie z 3 września 2021 r., I ACa 113/21, wyrok SO Warszawa-Praga w Warszawie z dnia 16 grudnia 2022 r., IV Ca

(158) Przenosząc powyższe rozważania na grunt art. 13v ust. 7 Ustawy w zw. z art. 3 ust. 6 ustawy zmieniającej należy zauważyć, że przepis *expressis verbis* wskazuje, że warunkiem odstąpienia przez Prezesa Urzędu od wymierzenia administracyjnej kary pieniężnej jest nie tyle wystąpienie siły wyższej, ale bezpośredni wpływ jej zaistnienia na powstanie nadmiernego opóźniania się ze spełnianiem świadczeń pieniężnych, tj. wykazania, że zaistnienia siły wyższej wykluczała możliwość terminowego spełniania przez Stronę świadczeń pieniężnych.

(160) W pierwszej kolejności należy wskazać, że zdaniem Prezesa Urzędu okres niniejszego postępowania, czyli miesiące: czerwiec, lipiec, sierpień 2020 r. to czas, w którym epidemia COVID-19 nie miała już charakteru zdarzenia nagłego, czy też nieprzewidywalnego i niemożliwego do przewidzenia. Przedsiębiorcy mieli bowiem znaczny czas na dostosowanie sposobu prowadzenia działalności gospodarczej do nowych realiów rynkowych. Tym samym, Prezes UOKiK stoi na stanowisku, że COVID-19 w okresie czerwiec, lipiec, sierpień 2020 r. nie stanowił już zdarzenia wyczerpującego znamiona siły wyższej.

57

zmieniającej. Zgodnie z tym przepisem, siła wyższa musi być bowiem przyczyną nadmiernego opóźniania się w spełnianiu świadczeń pieniężnych, a zatem powinna decydująco wpływać na brak możliwości terminowego spełniania świadczeń pieniężnych, tj. skutkować nadmiernym opóźnianiem się w spełnianiu świadczeń pieniężnych.

(162) Mając na względzie treść przepisów art. 13v ust. 7 i 13v ust. 6 Ustawy w zw. z art. 3 ust. 6 ustawy zmieniającej oraz art. 13v ust. 1 zd.1 *a contrario* w zw. z art. 3 ust. 6 ustawy zmieniającej, należy przyjąć, że [informacja chroniona XX] nie stanowi samodzielnej i obligatoryjnej podstawy do odstąpienia przez Prezesa Urzędu od wymierzenia kary administracyjnej. Przy tym, należy zauważyć, że na gruncie przepisów Ustawy przyjęcie odmiennego stanowiska nie znajduje oparcia w formalnie obowiązujących przepisach prawa.

(163) Dodatkowo, należy podnieść, że w przypadku, gdyby w powyższych sytuacjach, tj. [informacja chroniona] Prezes Urzędu zawsze odstępował od wymierzania kary pieniężnej, mogłoby to stanowić nieuzasadnioną pomoc publiczną w rozumieniu przepisów ustawy z 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej⁴⁷ i jako takie mogłoby przyczynić się do zakłócenia konkurencji na rynku.

(164) Mając na uwadze powyższe, Prezes Urzędu nie znalazł podstaw do uznania, że w sprawie zachodzi przesłanka odstąpienia od wymierzenia administracyjnej kary pieniężnej, określona w art. 13v ust. 7 Ustawy w zw. z art. 3 ust. 6 ustawy zmieniającej.

3. Przesłanka do odstąpienia od wymierzenia kary na podstawie art. 13v ust. 8 Ustawy.

(165) Zgodnie z przepisem art. 13v ust. 8 Ustawy w zw. z art. 3 ust. 6 ustawy zmieniającej, w uzasadnionych przypadkach Prezes Urzędu może odstąpić od wymierzenia administracyjnej kary pieniężnej. Jednocześnie, należy zaznaczyć, że przepis ten nie zawiera żadnych przykładowych przypadków (okoliczności) wskazujących na jego zastosowanie.

(166) W piśmie z 26 czerwca 2023 r. Strona postępowania podniosła, iż w jej ocenie zachodzą przesłanki uprawniające Prezesa UOKiK do odstąpienia od wymierzonej kary, o których mowa zarówno w art. 13v ust. 7 Ustawy w zw. z art. 3 ust. 6 ustawy zmieniającej, jak i art. 13v

⁴⁷ Dz. U. z 2021 poz. 743

ust. 8 Ustawy w zw. z art. 3 ust. 6 ustawy zmieniającej, tj. siła wyższa oraz inny uzasadniony przypadek.

(167) Przedmiotowy przepis jest przejawem „uznania administracyjnego”, umożliwiającego organowi administracyjnemu elastyczne kształtowanie treści skutku prawnego. Jak trafnie wskazuje P. Przybysz, „Uznanie administracyjne polega na możliwości wyboru konsekwencji prawnych przy ustalonym stanie faktycznym. Granice swobody organu wynikają z normy prawa, swoboda ta może polegać na tym, że: 1) organ może wydać decyzję pozytywną lub negatywną; 2) organ może ukształtować treść rozstrzygnięcia w granicach wynikających z normy prawa”⁴⁸. Należy zatem przyjąć, że to wyłącznie do organu należy ocena, czy konkretne okoliczności, będą wystarczające do uznania, że w sprawie wystąpił uzasadniony przypadek do odstąpienia od wymierzenia kary administracyjnej.

(168) W ocenie Prezesa Urzędu użyte przez ustawodawcę sformułowanie „Prezes Urzędu może odstąpić” oznacza, że decyzje w tym względzie mieszczą się w ramach tzw. uznania administracyjnego. Uznanie administracyjne jest konstrukcją prawną pozwalającą organowi administracji publicznej na wybór konsekwencji prawnych powstania sytuacji, do której odnosi się hipoteza normy prawnej. A zatem przedmiotem uznania w rozpoznawanej sprawie jest określenie skutku prawnego w postaci nałożenia kary pieniężnej bądź odstąpienia od jej nałożenia.

(169) Ocena, czy w konkretnej sprawie występują okoliczności uzasadniające odstąpienie od nałożenia kary pieniężnej, pozostawiona została organowi prowadzącemu postępowanie, ale to nie oznacza dowolności, bowiem wymaga uzasadnienia i podlega kontroli sądowo-administracyjnej.

(170) W przypadku kar za naruszenie zakazu nadmiernego opóźnianie się ze spełnianiem świadczeń pieniężnych, o którym mowa w art 13b ust. 1 Ustawy, art. 13v ust. 6 Ustawy ogranicza zakres stosowania przez Prezesa Urzędu uznania administracyjnego poprzez jedynie do „uzasadnionych przypadków”.

(171) Pojęcie „uzasadnionego przypadku” jest pojęciem niedookreślonym i daje dużą swobodę tut. organowi w sprawie, ale jednocześnie wymaga odpowiedniego wyjaśnienia jego zastosowania na tle konkretnego stanu faktycznego w uzasadnieniu decyzji. W ocenie Prezesa Urzędu przedmiotowy przepis powinien być stosowany wyjątkowo, jedynie w przypadku, gdy nałożenie kary, niewątpliwie słuszne, byłoby nie do pogodzenia z innym

⁴⁸ P. Przybysz, Instytucje prawa administracyjnego, LEX/el. 2020.

interesem prawnie chronionym, a zwłaszcza z interesem społecznym. Tymczasem w niniejszym postępowaniu nie został ujawniony żaden fakt wskazującym, że istnieje prawnie relewantny interes, którego ochrona ma prymat nad nałożeniem kary za naruszenie ustawowego zakazu nadmiernego opóźniania się ze spełnianiem świadczeń pieniężnych. Zwłaszcza nie uzasadnia zastosowania odstąpienia na podstawie art. 13v ust. 6 zmiana stosunków związanych z obniżeniem przychodów związanych ze spadkiem obrotów, wypowiedzenie limitów kredytowych przez dostawców oraz skrócenie przez nich stosowanych terminów płatności które skutkowały zwiększonym zapotrzebowaniem Strony na kapitał obrotowy - zdarzenia te bowiem w ocenie Prezesa tut. Urzędu wpisują się w ryzyko prowadzenia działalności gospodarczej.

(172) Zgodnie ze swą dotychczasową praktyką, rozważając, czy w niniejszej sprawie zachodzi uzasadniony przypadek odstąpienia od wymierzenia administracyjnej kary pieniężnej, Prezes Urzędu wziął pod uwagę wszystkie powołane przez Stronę postępowania okoliczności i całokształt zebranego w sprawie materiału dowodowego, a następnie dokonał ich wszechstronnej oceny z punktu widzenia funkcji i celu kary - jako kryterium decydującego o zastosowaniu przepisu art. 13v ust. 8 Ustawy.

(173) W związku z jednoczesnym zakwalifikowaniem przez Stronę postępowania ww. okoliczności w odniesieniu do dwóch różnych przesłanek odstąpienia od wymierzenia kary, zostały one przez Prezesa Urzędu poddane szczegółowej ocenie we wcześniejszej treści niniejszego pisma, w punkcie VI.2.

(174) W ocenie Prezesa UOKiK na gruncie przedmiotowej sprawy interes społeczny przemawiający za nałożeniem administracyjnej kary pieniężnej przeważa nad ewentualnym interesem strony w odstąpieniu od jej wymierzenia. Takie stanowisko wynika z funkcji i celów ustawy o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych, które sprowadzają się do zapobiegania powstawaniu zatorów płatniczych, jako zjawiska niebezpiecznego dla całej gospodarki. Nałożenie administracyjnej kary pieniężnej na Stronę postępowania jest na tle rozpoznawanej sprawy działaniem bezstronnym i nienaruszającym zasady równego traktowania, posiadającym także walor prewencyjny oraz zmierzający do zredukowania zatorów płatniczych.

(175) W ocenie Prezesa Urzędu, nałożona na Stronę postępowania kara spełnia wymóg proporcjonalności. Przedmiotowa kara zostanie bowiem obliczona na podstawie algorytmu wskazanego w art. 13v ust. 2 Ustawy w zw. z art. 3 ust. 6 ustawy zmieniającej.

(176) Prezes Urzędu nie znalazł podstaw do uznania, że w niniejszej sprawie zachodzi uzasadniony przypadek mogący stanowić podstawę odstąpienia od wymierzenia kary pieniężnej na podstawie art. 13v ust. 8 Ustawy art. 3 ust. 6 ustawy zmieniającej. Podkreślić trzeba, że odstępstwo od nałożenia administracyjnej kary pieniężnej jest instytucją o charakterze wyjątkowym, gdyż zasadą jest karanie za stwierdzony delikt administracyjny, nie zaś odstępowanie od ukarania. Możliwość zwolnienia z kary - pomimo naruszenia przepisów ustawy - może znaleźć uzasadnienie jedynie w sytuacjach bardzo szczególnych i wyjątkowych⁴⁹.

VII. Wymierzenie administracyjnej kary pieniężnej

(177) Stosownie do treści art. 13v ust.1 Ustawy, w przypadku stwierdzenia nadmiernego opóźniania się ze spełnianiem świadczeń pieniężnych przez Stronę postępowania, Prezes Urzędu nakłada na nią, w drodze decyzji, administracyjną karę pieniężną.

(178) Wysokość kary, o której mowa w ust. 1, obliczana jest jako suma jednostkowych kar za każde niespełnione oraz spełnione po terminie świadczenie pieniężne, które było wymagalne w okresie objętym postępowaniem, z pominięciem świadczeń pieniężnych, w przypadku których termin ich spełnienia upłynął wcześniej niż 2 lata przed dniem wszczęcia postępowania. Wysokość jednostkowej kary, o której mowa w zdaniu pierwszym, jest obliczana według wzoru: $JKP = WŚ \times n / 365 \times OU$ gdzie poszczególne symbole oznaczają: JKP - jednostkową karę za niespełnione lub spełnione po terminie świadczenie pieniężne, WŚ - wartość niespełnionego lub spełnionego po terminie świadczenia pieniężnego, n - wyrażony w dniach okres, który upłynął od dnia wymagalności niespełnionego lub spełnionego po terminie świadczenia pieniężnego, do ostatniego dnia okresu objętego postępowaniem, albo do dnia jego spełnienia jeżeli świadczenie pieniężne zostało spełnione w okresie objętym postępowaniem, OU - odsetki ustawowe za opóźnienie w transakcjach handlowych, ustalone na dzień wydania decyzji o nałożeniu administracyjnej kary pieniężnej.

(179) Jako podstawę wymierzenia kary Prezes Urzędu przyjął ustaloną w toku postępowania liczbę dni opóźnienia każdego świadczenia pieniężnego niespełnionego lub spełnionego po terminie przez Stronę postępowania oraz jego wartość ustaloną na podstawie zgromadzonych w sprawie dowodów i przy zastosowaniu wskazanego w niniejszym piśmie przelicznika kursu walut w odniesieniu do świadczeń wyrażonych w walutach obcych

⁴⁹ Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z 8 grudnia 2020 r., sygn. akt II GSK 855/20,

- (180) Odsetki ustawowe za opóźnienie w transakcjach handlowych „OU”, ustalone na dzień wydania niniejszej decyzji o nałożeniu administracyjnej kary pieniężnej wynoszą 16,75 %⁵⁰.
- (181) W oparciu o powyższe założenia wynikające z przepisów Ustawy oraz zebrany w sprawie materiał dowodowy Prezes Urzędu obliczył jednostkowe kary za każde niespełnione oraz spełnione po terminie świadczenie pieniężne wyszczególnione w tabelach: Z.1, Z.2, Z.3, Z.4, Z.5 i Z.6 i obliczył sumę jednostkowych kar pieniężnych „JKP”:
- w Tabeli Z.1 suma jednostkowych kar wynosi[informacja chroniona];
 - w Tabeli Z.2 suma jednostkowych kar wynosi[informacja chroniona];
 - w Tabeli Z.3 suma jednostkowych kar wynosi[informacja chroniona];
 - w Tabeli Z.4 suma jednostkowych kar wynosi[informacja chroniona];
 - w Tabeli Z.5 suma jednostkowych kar wynosi[informacja chroniona];
 - w Tabeli Z.6 suma jednostkowych kar wynosi[informacja chroniona];
- (182) Suma jednostkowych kar za każde niespełnione przez Stronę postępowania oraz spełnione po terminie świadczenie pieniężne, które było wymagalne w okresie objętym postępowaniem, wynosi [informacja chroniona].
- (183) Mając na uwadze powyższe ustalenia, a także dokonane wyliczenia w zakresie sumy świadczeń niespełnionych oraz spełnionych po terminie przez Stronę postępowania, w konsekwencji stanowiące o nadmiernym opóźnianiu się ze spełnianiem świadczeń pieniężnych przez Stronę postępowania, w oparciu o zgromadzony materiał dowodowy, Prezes Urzędu nałożył na Stronę postępowania administracyjną karę pieniężną w wysokości [informacja chroniona]i orzekł jak w punkcie I.2 sentencji decyzji.
- (184) Stosownie do treści art. 13x ust. 2 Ustawy administracyjną karę pieniężną uiszcza się w terminie 30 dni od dnia, w którym decyzja stała się ostateczna.
- (185) Stosownie do treści art. 13x ust. 1 Ustawy, środki finansowe pochodzące z administracyjnych kar pieniężnych, o których mowa w art. 13t i art. 13v, stanowią dochód budżetu państwa, i są wnoszone na rachunek bieżący dochodów Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.
- (186) Mając na uwadze powyższe, nałożoną przez Prezesa UOKiK niniejszą decyzją administracyjną karę pieniężną należy uiścić w terminie 30 dni od dnia, w którym decyzja stała się ostateczna na podany poniżej rachunek bankowy Urzędu Ochrony Konkurencji i konsumentów:

⁵⁰ Obwieszczenie Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 29 czerwca 2023 r. w sprawie wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w transakcjach handlowych (M.P. poz. 626).

VIII. Obniżenie wysokości kary

1. Na mocy ustawy (art. 13v ust.3 pkt 1 Ustawy)

- (187) Stosownie do treści art. 13v ust. 3 pkt 1 Ustawy, Prezes Urzędu obniża wysokość administracyjnej kary pieniężnej, o której mowa w ust. 1, obliczonej zgodnie z ust. 2 o 20% - w przypadku gdy strona postępowania przed jego wszczęciem spełniła wszystkie świadczenia pieniężne, za które zgodnie z ust. 2 obliczono jednostkowe kary, wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych lub spełniła je, wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych, nie później niż w terminie 14 dni od dnia doręczenia stronie postanowienia o wszczęciu postępowania.
- (188) Z ustalonego w sprawie stanu faktycznego nie wynika, że Strona w terminie 14 dni od doręczenia postanowienia o wszczęciu postępowania, tj. do dnia 12 listopada 2020 r. spełniła wszystkie zakwestionowane świadczenia pieniężne objęte postępowaniem wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych.
- (189) W związku z powyższym Prezes Urzędu nie znalazł podstaw do obniżenia kary na podstawie art. 13v ust. 3 pkt. 1 Ustawy.

2. Na wniosek Strony.

- (190) Co zaś się tyczy wniosku Strony o obniżenie kwoty kar poniżej poziomu określonego wzorcem ustawowym, to należy zauważyć, że wysokość administracyjnej kary pieniężnej za naruszenie zakazu nadmiernego opóźniania ze spełnianiem świadczeń pieniężnych została przez ustawodawcę określona w art. 13v ust. 2 Ustawy jako suma jednostkowych kar za każde niespełnione oraz spełnione po terminie świadczenie pieniężne, które było wymagalne w okresie objętym postępowaniem, z pominięciem świadczeń pieniężnych, w przypadku których termin ich spełnienia upłynął wcześniej niż 2 lata przed dniem wszczęcia postępowania. Wysokość jednostkowej kary, o której mowa w zdaniu pierwszym, jest obliczana według wzoru przytoczonego w punkcie VII niniejszej decyzji.
- (191) Zastosowanie przez ustawodawcę sposobu obliczenia administracyjnej kary pieniężnej w oparciu o ww. wzór matematyczny uniemożliwia Prezesowi UOKiK jej miarkowanie [zob. P. Dolniak, Przeciwdziałanie nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych. Komentarz, wyd. II, LEX/el. 2023, art. 13v Nb. 9; K. Osajda (red. serii), W. Borysiak

(red. tomu), Ustawa o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych. Komentarz. Wyd. 4, Warszawa 2021, art. 13v Nb. 8].

- (192) Oznacza to, że brak jest podstaw prawnych do obniżenia na żądanie Strony nakładanej na nią administracyjnej kary pieniężnej poniżej poziomu określonego wzorcem ustawowym.
- (193) Reasumując, na mocy przepisów stanowiących podstawę prawną rozstrzygnięcia nie zaszła okoliczność obniżenia wysokości nałożonej kary na e w o przeanalizowaniu całokształtu materiału dowodowego zebranego w niniejszym postępowaniu, w tym twierdzeń Strony postępowania i przedstawionych przez nią dowodów, Prezes Urzędu nie dostrzega podstaw do odstąpienia od wymierzenia kary lub jej obniżenia.

IX. Koszty postępowania

- (194) Art. 13h Ustawy w zw. z art. 3 ust. 6 ustawy zmieniającej w przedmiocie kosztów postępowania nakazuje odpowiednie stosowanie przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Zgodnie z art. 80 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów Prezes Urzędu rozstrzyga o kosztach, w drodze postanowienia, które może być zamieszczone w decyzji kończącej postępowanie. Natomiast stosownie do art. 77 ust. 1 tej ustawy, jeżeli w wyniku postępowania stwierdzono naruszenie przepisów ustawy, przedsiębiorca, który dopuścił się tego naruszenia, jest obowiązany ponieść koszty postępowania.
- (195) W myśl art. 263 § 1 k.p.a. do kosztów postępowania zalicza się m.in.: koszty podróży i inne należności świadków i biegłych, koszty spowodowane oględzinami na miejscu, koszty mediacji, a także koszty doręczenia stronom pism urzędowych.
- (196) Zgodnie z art. 264 § 1 k.p.a. jednocześnie z wydaniem decyzji organ administracji publicznej ustala w drodze postanowienia wysokość kosztów postępowania, osoby zobowiązane do ich poniesienia oraz termin i sposób ich uiszczenia.
- (197) Postępowanie zakończone niniejszą decyzją zostało wszczęte z urzędu, a w jego wyniku Prezes Urzędu stwierdził naruszenie przepisów Ustawy. W niniejszej sprawie jako koszty postępowania Prezes Urzędu wskazał koszty doręczenia pism w toku postępowania i ustalił je na kwotę **476,00 zł**.
- (198) Mając na uwadze powyższe, Prezes Urzędu postanowił obciążyć Stronę niniejszego postępowania kosztami postępowania w wysokości **476,00 zł** i orzekł jak w punkcie II.1 sentencji decyzji.
- (199) Ww. kwotę należy uiścić w terminie 14 dni od dnia, w którym rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów stanie się ostateczne, na rachunek bankowy Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów:

POUCZENIE

1. Od niniejszej decyzji nie służy odwołanie, jednakże strona niezadowolona z rozstrzygnięcia może zwrócić się do Prezesa Urzędu z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji⁵¹.
2. Strona, bez konieczności skorzystania z prawa do złożenia wniosku o ponowne rozpoznanie sprawy, może wnieść skargę na decyzję do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie w terminie 30 dni od dnia doręczenia stronie decyzji⁵².
3. Skargę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego należy wnieść za pośrednictwem Prezesa Urzędu⁵³.
4. Wpis stosunkowy od skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego zależy od wysokości należności pieniężnej objętej zaskarżonym aktem i wynosi:
 - 1) do 10 000 zł - 4 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 100 zł;
 - 2) ponad 10 000 zł do 50 000 zł - 3% wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 400 zł;
 - 3) ponad 50 000 zł do 100 000 zł - 2% wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 1 500 zł;
 - 4) ponad 100 000 zł - 1% wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 2 000 zł i nie więcej niż 100 000 zł⁵⁴.
5. Strona wnosząca skargę może w ramach prawa pomocy ubiegać się o zwolnienie od kosztów sądowych oraz o ustanowienie profesjonalnego pełnomocnika⁵⁵.
6. W przypadku kwestionowania wyłącznie postanowienia w przedmiocie kosztów postępowania, na które, stosownie do treści art. 80 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w zw. z art. 13 h Ustawy, przysługuje zażalenie, wskazać należy, że:
 - 1) strona niezadowolona z postanowienia może się zwrócić do Prezesa UOKiK z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy⁵⁶;

⁵¹ Na podstawie art. 129 § 1 i 2 w zw. z art. 127 § 3 Kodeksu postępowania administracyjnego w zw. z art. 13q Ustawy.

⁵² Na podstawie art. 52 § 3 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2023 r. poz. 259 i 803.), dalej „p.p.s.a.”

⁵³ Na podstawie art. 54 § 1 p.p.s.a.

⁵⁴ Na podstawie § 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2003 r. w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu w postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2021 r. poz. 535).

⁵⁵ Na podstawie art. 243 i nast. p.p.s.a.

⁵⁶ Na podstawie art. 127 § 3 w zw. z art. 144 Kodeksu postępowania administracyjnego w zw. z art. 13q ustawy o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych.

- 2) wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy należy wnieść do Prezesa UOKiK w terminie siedmiu dni od dnia doręczenia niniejszego postanowienia;
- 3) strona może wnieść skargę na niniejsze postanowienie bez konieczności wcześniejszego składania wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy do Prezesa UOKiK, a skargę należy w takim przypadku wnieść do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie⁵⁷;
- 4) skargę wnosi się w terminie 30 dni od dnia doręczenia skarżącemu rozstrzygnięcia w sprawie albo aktu, o którym mowa w art. 3 § 2 pkt 4a⁵⁸;
- 5) skargę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego należy wnieść za pośrednictwem Prezesa Urzędu;
- 6) od skargi na niniejsze postanowienie na podstawie § 2 ust.1 pkt 1 rozporządzenia Rady Ministrów⁵⁹ jest pobierany wpis stały w wysokości 100 zł;
- 7) strona wnosząca skargę może w ramach prawa pomocy ubiegać się o zwolnienie od kosztów sądowych oraz o ustanowienie profesjonalnego pełnomocnika.
- 8) Nieuiszczone w terminie koszty postępowania podlegają ściągnięciu w trybie przepisów o egzekucji administracyjnej świadczeń pieniężnych⁶⁰.

Wykaz załączników do decyzji⁶¹

Nr załącznika	Tabela	Kategoria zakwestionowanych świadczeń pieniężnych	Liczba stron
1	W.1	Świadczenia pieniężne nieobjęte zakresem podmiotowym i przedmiotowym Ustawy.	1
2	W.2	Świadczenia pieniężne wynikające z transakcji handlowych, dla których kontrahenci Strony wystawili faktury korygujące na pełną wartość świadczenia pieniężnego wynikającej z faktury pierwotnej.	1
3	W.3	Świadczenia pieniężne spełnione przed okresem objętym postępowaniem, tj. 1.06.2020 r.	1
4	W.4	Świadczenia pieniężne, które stały się wymagalne po okresie objętym postępowaniem, tj. 31.08.2020 r.	7
5	T	Świadczenia pieniężne spełnione przez Stronę w terminie	15
6	Z.1	Zawiera świadczenia pieniężne spełnione po terminie w okresie objętym postępowaniem, co do których wartość świadczenia pieniężnego strony transakcji handlowych ustaliły w złotych [informacja chroniona]	34
7	Z.2	Świadczenia pieniężne niespełnione w okresie objętym postępowaniem, co do których wartość świadczenia pieniężnego strony transakcji ustaliły w [informacja chroniona]	7
8	Z.3	Świadczenia pieniężne spełnione po terminie w okresie objętym postępowaniem, co do których wartość świadczenia	3

⁵⁷ Na podstawie art. 52 § 3 p.p.s.a.

⁵⁸ Na podstawie art. 53 § 1 p.p.s.a.

⁵⁹ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2003 r. w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu w postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2021 r. poz. 535).

⁶⁰ Na podstawie art. 265 Kodeksu postępowania administracyjnego w zw. z art. 13q ustawy o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych.

⁶¹ Na podstawie art. 1 pkt 13 w zw. z art. 3 ust. 7 i 8 ustawy zmieniającej

		pieniężnego strony transakcji handlowych ustaliły w [informacja chroniona]	
9	Z.4	Świadczenia pieniężne niespełnione w okresie objętym postępowaniem, co do których wartość świadczenia pieniężnego strony transakcji ustaliły w [informacja chroniona]	1
10	Z.5	Świadczenia pieniężne spełnione przez Stronę po terminie z naruszeniem art. 7 ust. 2a Ustawy; co do których wartość świadczenia pieniężnego strony ustaliły w [informacja chroniona]	43
11	Z.6	Świadczenia pieniężne spełnione przez Stronę po terminie z naruszeniem art. 7 ust. 2a Ustawy; co do których wartość świadczenia pieniężnego strony ustaliły w [informacja chroniona]	1

*Z upoważnienia Prezesa Urzędu
Ochrony Konkurencji i Konsumentów*

Zastępca Dyrektora Departamentu
Postępowań w Sprawach Zatorów Płatniczych
Marlena Boba

Otrzymuje:

1. „Hanplast” sp. z o.o.
ul. Paciorkiewicza 3, 85-862 Bydgoszcz
2. a/a.